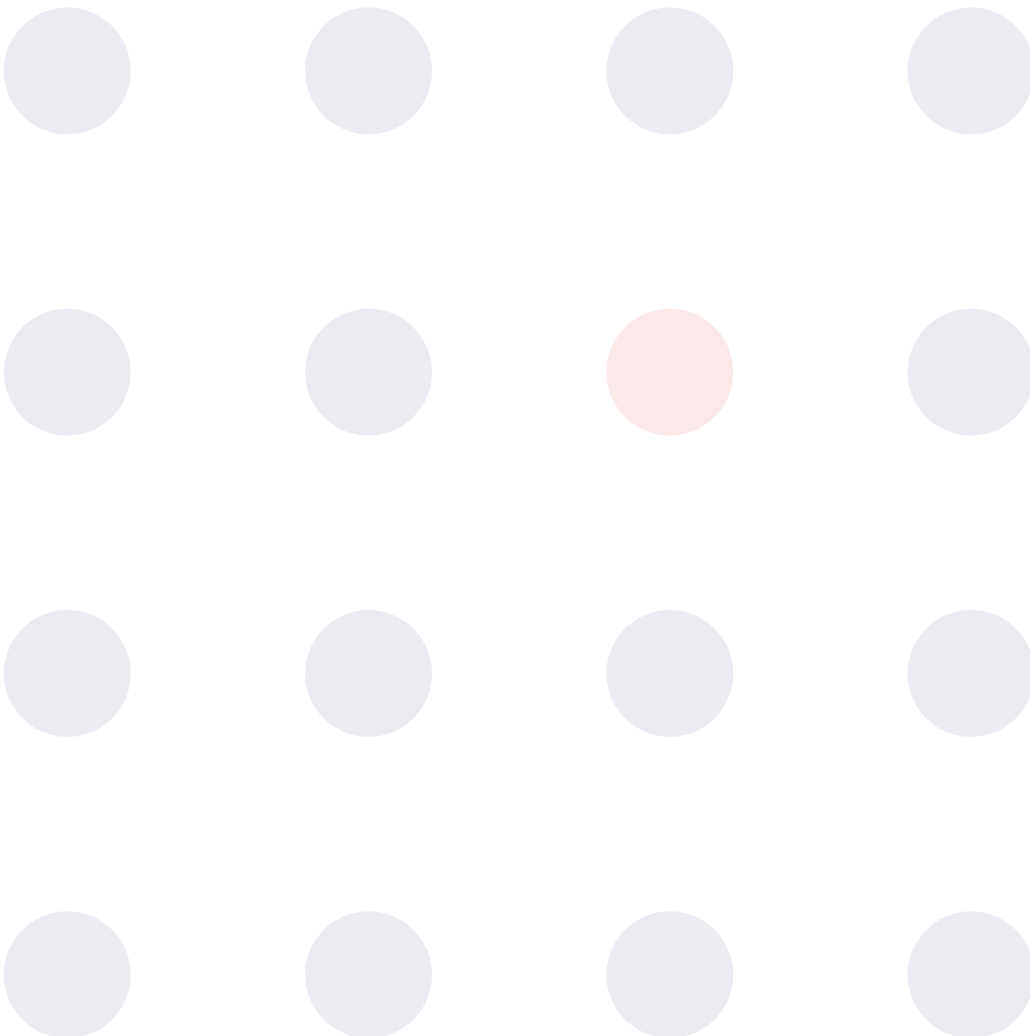

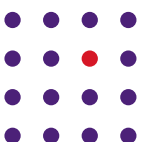
Veiligheidsplan Liemers College

Inleiding

We hebben geprobeerd om in dit veiligheidsplan alle afspraken, formats, beleidsstukken en richtlijnen met betrekking tot veiligheid samen te brengen. We weten ook dat dit document constant aan veranderingen onderhevig zal zijn en blijven. Veranderingen van inzicht, veranderingen in de personele bezetting bij ons of een van onze partners en/of veranderingen in de maatschappij zullen ertoe leiden dat het veiligheidsplan aangepast moet worden. Dit zullen we dan ook elk schooljaar doen.

Het veiligheidsplan is er voor ons als school om ervoor te zorgen dat we in de juiste situaties de juiste stappen zetten. Ook is het ervoor om te zorgen dat we – waar mogelijk en noodzakelijk – als één school handelen. Eén school met vijf locaties met een eigen identiteit.

Locatie Heerenmäten

Heerenmäten 6
6904 GZ Zevenaar
adm.heerenmaten@liemerscollege.nl

Locatie Zonегge

Zonегge 07-09
6903 EP Zevenaar
adm.zonегge@liemerscollege.nl

Locatie Landeweer

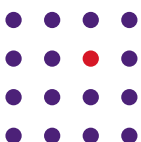
Stationspoort 36
6902 KG Zevenaar
adm.landeweer@liemerscollege.nl

Locatie Didam

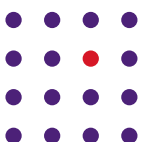
Dijksestraat 12
6942 GC Didam
adm.didam@liemerscollege.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1 Handelingsprotocol schoolveiligheid	5
1.1 Privacywetgeving bij informatie uitwisseling	5
1.2 Checklist school	6
1.2.1 Inschatting van de situatie.....	6
1.2.2 Gesprek met leerling en medewerker van de school	7
1.2.3 Gesprek met ouders/verzorgers en leerling.....	7
1.2.4 Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie	7
1.2.5 Inschakeling politie.....	7
1.2.6 Bedenktijd	7
1.2.7 Schorsing (niveau locatieleiding)	8
1.2.8 Doorverwijzing	8
1.2.9 Definitieve verwijdering (niveau directie)	8
1.3 Onderliggende protocollen	9
1.3.1 Fysieke agressie.....	10
1.3.2 Verbale agressie, intimidatie, ernstige belediging en discriminatie	11
1.3.3 Drugsbezit, -handel en -gebruik/alcoholgebruik en -bezit	14
1.3.4 Vernieling.....	16
1.3.5 Wapenbezit.....	18
1.3.6 Diefstal.....	19
1.3.7 Vuurwerkbezit en -handel.....	21
1.3.8 Seksuele intimidatie	23
1.3.9 Sexting.....	24
1.3.10 Ongewenst bezoek in en rond de school.....	25
1.3.11 Pesten	27
2 Verzuimprotocol.....	28
3 Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking	32
3.1 Inleiding.....	32
3.2 Belangrijke aandachtspunten	32
3.2.1 Een leerling wordt ziek op school.....	33
3.2.2 Het verstrekken van medicijnen op verzoek.....	34

3.2.3 Het verrichten van voorbehouden (medisch) handelen	35
3.3 Wettelijke regels	36
3.4 Aansprakelijkheid.....	37
3.5 Richtlijnen hoe te handelen.....	38
Bijlagen	40
Bijlage A - notitie pestpreventie en -protocol.....	41
Bijlage B - verwijzingen naar belangrijke protocollen, regelingen en formulieren m.b.t. veiligheid	66

Locatie Heerenmäten

Heerenmäten 6
6904 GZ Zevenaar
adm.heerenmaten@liemerscollege.nl

Locatie Zonegge

Zonegge 07-09
6903 EP Zevenaar
adm.zonegge@liemerscollege.nl

Locatie Landeweer

Stationspoort 36
6902 KG Zevenaar
adm.landeweer@liemerscollege.nl

Locatie Didam

Dijksestraat 12
6942 GC Didam
adm.didam@liemerscollege.nl

1 Handelingsprotocol schoolveiligheid

Scholen zijn een ontmoetingsplaats van en voor vele mensen. Scholen willen een veilige omgeving zijn waar leerlingen en docenten zich op hun gemak voelen en waar goed en prettig gewerkt en geleerd kan worden. Toch heeft elke school te maken met grensoverschrijdend gedrag. Om in dergelijke situaties planmatig, verstandig, eenduidig en consequent te kunnen handelen, zijn duidelijke richtlijnen noodzakelijk. Om die reden is dit incidentenhandelingsprotocol opgesteld.

Als **incident** is gedefinieerd: *elke gebeurtenis in of om de school welke de veiligheid of het veiligheidsgevoel van leerlingen, medewerkers of bezoekers van de school doet of dreigt te verminderen*. Ongevallen worden hier niet bedoeld.

Per onderwerp wordt in het protocol eerst een algemene en een juridische definitie beschreven, gevolgd door een toelichting. Daarna wordt vermeld welke maatregelen de school kan nemen, of melding of aangifte noodzakelijk is. En wat de politie en het Openbaar Ministerie doen of kunnen doen en welke andere hulpmogelijkheden er zijn.

1.1 Privacywetgeving bij informatie uitwisseling

Op het moment dat er na een incident gehandeld moet worden kan de school hier andere instanties of organisaties bij betrekken. Dit is in het incidentenhandelingsprotocol per incident weergegeven. Op dat moment zal er informatie uitwisseling plaatsvinden over de betrokkenen en/of verdachte van het strafbare feit. Hierbij moet rekening gehouden worden met de volgende twee wetten:

1. Wet bescherming persoonsgegevens (WBP) is de algemene kaderwet m.b.t. het uitwisselen van informatie. Artikel 8 WBP bevat een opsomming van de gronden voor een toelaatbare gegevensverwerking/uitwisseling. Dit is op grond van een *wettelijk voorschrift*, in het kader van *publiekrechtelijke taak* of als er een *gerechtvaardigd belang* aanwezig is. Een combinatie is ook mogelijk. De doeleinden van de gegevensuitwisseling moeten gezamenlijk bepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn. Het doel waarvoor de informatie wordt gedeeld, moet verenigbaar zijn met het doel waarvoor de gegevens oorspronkelijk zijn verzameld. De betrokkenen kunnen altijd bezwaar maken, om inzage vragen of om correctie verzoeken m.b.t. de uitwisseling van hun gegevens.

2. Wet Politiegegevens: de politie heeft sinds januari 2008 te maken met de Wet Politiegegevens. De wet beschrijft dat de politie zowel na incidenten als in structurele samenwerkingsverbanden informatie uit mag wisselen met andere instanties. Er moeten drie doeleinden aan ten grondslag liggen; het voorkomen en opsporen van strafbare feiten, het handhaven van de openbare orde, het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven en het uitoefenen van toezicht op het naleven van regelgeving. Deze uitwisseling kan alleen plaatsvinden als er sprake is van een *zwaarwegend algemeen belang* wat het noodzakelijk maakt dat het samenwerkingsverband plaatsvindt.

Ook al wordt aan de wettelijke voorschriften voor het uitwisselen van gegevens van bijvoorbeeld leerlingen voldaan, toch moet uitermate zorgvuldig met deze gegevens worden omgegaan. Een leerlingdossier wordt bijvoorbeeld als erg gevoelig ervaren.

Toepassing in de uitvoering

Rechten en plichten van leerlingen moeten op papier staan. De school heeft rechten en plichten vastgelegd in een leerlingenstatuut.

De politie kan gegevens over de achtergrond van een persoon inbrengen tijdens een overleg om bemoeizorg mogelijk te maken. Het delen van deze informatie is alleen toegestaan als de politie bij elke inbreng de afweging maakt of bespreking van een betrokkene past en noodzakelijk is binnen de taak waarvoor zij zich gesteld ziet.

1.2 Checklist school

Afhankelijk van de situatie wordt door de school een keus gemaakt welke stap gezet wordt. Een situatie kan namelijk dermate ernstig zijn dat de school direct overgaat tot de sanctionerende ronde en/of inschakelen van politie d.m.v. de vaste contactpersoon bij de politie, waarna gehandeld zal worden volgens de geldende prioritering van de politie.

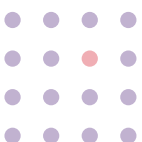
De stappen die gemaakt kunnen worden zijn:

1. inschatting van de situatie;
2. gesprek met leerling en medewerker van de school;
3. gesprek met ouders/verzorgers;
4. bespreken met team expertise en ondersteuning (TEO);
5. doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie;
6. inschakeling politie (advies, melding, aangifte);
7. bedenktijd;
8. schorsing;
9. doorverwijzing;
10. verwijdering.

1.2.1 Inschatting van de situatie

Bij ieder incident worden eerst gesprekken met het slachtoffer/de benadeelde en de vermeende dader gevoerd, mits geen strafbaar feit is gepleegd. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

- Wat is er gebeurd? Wie is er bij betrokken? Wanneer is het gebeurd?
- Is dit gedrag of vergelijkend ander gedrag bij deze jongere vaker voorgekomen?
- Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
- Handelt het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
- Handelt de school de situatie zelfstandig af?
- Dient ook de politie in kennis te worden gesteld? In het protocol kan de school nagaan of het gedrag gemeld moet worden bij de politie, dus anders gezegd, is er sprake van wet overtredend gedrag?

- Dient de politiecontactfunctionaris op de hoogte te worden gesteld of om advies worden gevraagd?
- Consultatie andere hulpverlenende instellingen.

Afhankelijk van de uitkomsten van deze stap wordt overgegaan op stap 2 of direct naar een volgende stap.

1.2.2 Gesprek met leerling en medewerker van de school

In de preventieve, oftewel ongesanctioneerde, fase zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag te verbeteren. Daarbij zal aandacht worden geschonken aan eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met zijn/haar ongewenst gedrag.

1.2.3 Gesprek met ouders/verzorgers en leerling

De school behoudt zich het recht voor om ouders/verzorgers van leerlingen in te lichten over het gedrag van de leerling, mits deze minderjarig is. In alle gevallen waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt worden de ouders in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet t.a.v. het gedrag van de leerling. Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders/verzorgers.

1.2.4 Doorverwijzing naar een hulpverleningsinstantie

De hulp, die scholen aan hun leerlingen kunnen aanbieden, staat beschreven in het onder-steuningsplan van iedere school. Tevens staat daarin beschreven op welke wijze hulp verkregen kan worden. Derhalve kunnen ouders en leerlingen zelf op school vragen hoe ze het beste kunnen handelen.

1.2.5 Inschakeling politie

Indien er sprake is van een door de onderwijsinstelling verboden gedraging waarbij tevens de wet wordt overtreden, wordt *te allen tijde* de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door de schoolleiding (of namens de schoolleiding). In overleg met de politie worden de ouders in kennis gesteld.

1.2.6 Bedenktijd

In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontzegd (separeren uit de groep). De leerling blijft wel op school en werkt individueel aan schoolwerk. Deze tijd kan door de school worden benut om zich te kunnen bezinnen of beraden over eventuele volgende stappen. De ouders/verzorgers worden terstond telefonisch en schriftelijk op de hoogte gesteld van deze maatregel. Op deze maatregel is een uitzondering: de leerling mag wel deelnemen aan toetsen, schoolonderzoeken en examens, maar wel gesepareerd.

1.2.7 Schorsing (niveau locatieleiding)

In deze fase wordt de leerling formeel voor de duur van één tot maximaal vijf dagen geschorst. Hiervan wordt melding gemaakt in het leerlingvolgsysteem. De onderwijsinstelling meldt de schorsing (inclusief verantwoording en voorgeschiedenis) schriftelijk aan:

- de onderwijsinspectie (indien schorsing langer is dan één dag);
- de leerplichtambtenaar (bijvoorbeeld d.m.v. het toesturen van de kopie van de brief die aan de ouders is gestuurd);
- de ouders/verzorgers en de leerling worden schriftelijk en mondeling op de hoogte gebracht, zij worden tevens uitgenodigd voor een gesprek;
- afhankelijk van het voorval en het gedrag van de betreffende leerling wordt in verband met risico op schooluitval het zorgteam op de hoogte gebracht;
- betrekken van jurist van Quadraam.

Voor de procedure van schorsing volgen we de stappen in bijlage 1. Na schorsing van de verdachte en na afwezigheid van slachtoffer/benadeelde wordt terugkeer begeleid door de contactpersonen van de school en betrokkenen (bijvoorbeeld ouders, politie en/of slachtofferhulp). Binnen de school en in de klas zal hiervoor tijd moeten worden genomen.

1.2.8 Doorverwijzing

Na de terugkeer kan blijken dat het gebeurde een dermate grote impact heeft gehad op de leerling zelf, de medeleerlingen of de gehele onderwijsinstelling dat in overleg met de ouders en begeleiders geadviseerd kan worden een kind op de middellange termijn over te plaatsen naar een andere school. De aangesloten scholen bieden deze leerling de mogelijkheid een nieuwe start te maken. De ontvangende school neemt de leerling eerst op basis van detachering. De leerling blijft nog maximaal één jaar ingeschreven bij de oude school. Hierna wordt de leerling pas officieel overgeschreven.

Wanneer de leerling door de nieuwe school moeilijk te handhaven is, mag de leerling worden teruggestuurd naar de oude school. De school zorgt ervoor dat de nieuwe school optimaal geïnformeerd is over de leerling.

1.2.9 Definitieve verwijdering (niveau directie)

Voor de procedure van verwijdering volgen we de stappen in bijlage 1. Dit is de laatste stap in de verwijderingsprocedure. De leerling wordt niet meer tot de onderwijsinstelling toegelaten. Het bevoegd gezag/de centrale directie neemt het besluit of tot definitieve verwijdering wordt overgegaan.

- Schoolbestuur stelt de inspectie schriftelijk in kennis.
- De ouders/verzorgers en de leerling worden schriftelijk in kennis gesteld van (voorgenomen) verwijdering/doorverwijzing.

- Een leerling kan slechts verwijderd worden nadat het bevoegd gezag een andere school bereid heeft gevonden de leerling toe te laten. Bij instellingen voor Speciaal Voortgezet Onderwijs geldt de verplichting dat de onderwijsinstelling een inspanning moet leveren om in 8 weken tijd de leerling bij een andere onderwijsinstelling onder te brengen. De school moet kunnen aantonen dat zij gedurende 8 weken actief op zoek is geweest naar een oplossing. Daarna kan alsnog verwijderd worden.
- De leerplichtambtenaar wordt direct in kennis gesteld van de verwijdering en de opgestarte procedure. Hij of zij kan de school adviseren en helpen bij het vinden van oplossingen voor de betreffende leerling.
- Indien een school een leerling wil verwijderen en wil onderbrengen bij een reguliere school, heeft deze laatste een inspanningsverplichting de mogelijkheid te bezien de verwijderde leerling van de andere school op te nemen. Indien de verwijderende school dezelfde leerweg aanbiedt als de ontvangende school, zal de leerling worden aangenomen op basis van detachering. De leerling blijft nog maximaal één jaar ingeschreven bij de oude school en wordt pas officieel overgeschreven na goed overleg tussen beide scholen. Wanneer de leerling op de nieuwe school moeilijk te handhaven is, mag de leerling worden teruggestuurd naar de oude school. Deze heeft vervolgens weer gedurende 8 weken de inspanningsverplichting een oplossing te zoeken. Indien de verwijderende school niet dezelfde leerweg aanbiedt als de ontvangende school, zal de leerling door de ontvangende school worden aangenomen, maar houdt de verwijderende school de verplichting mee te werken aan een andere oplossing, als de leerling ook op de nieuwe school moeilijk te handhaven blijft. De leerling kan echter in dat geval niet terugkeren naar de oude school.
- De school verschaft alle relevante informatie aan de andere school t.a.v. de voorgeschiedenis van de leerling.

1.3 Onderliggende protocollen

1. fysieke agressie;
2. verbale agressie en intimidatie, ernstige belediging en discriminatie;
3. drugsbezit, -handel en -gebruik/alcoholgebruik en -bezit;
4. vernieling;
5. wapenbezit;
6. diefstal;
7. vuurwerkbezit en -handel;
8. seksuele intimidatie;
9. sexting;
10. ongewenste bezoek in en rond de school;
11. pesten.

1.3.1 Fysieke agressie

Algemene definitie

Onder fysieke agressie wordt verstaan het uitoefenen van enig feitelijk geweld op het lichaam van een ander.

Juridische definitie

Eenvoudige mishandeling (art. 300 WvS)

Opzettelijk pijn of letsel veroorzaken. Onder pijn wordt mede verstaan een min of meer hevig onaangename lichamelijke gewaarwording (bijv. een flinke klap). Aan mishandeling wordt opzettelijke benadeling van de gezondheid gelijkgesteld (bijv. opzettelijk bedorven etenswaren verstrekken).

Zware mishandeling (art. 302 WvS) Idem, met voorbedachten rade (art. 303 WvS)

Het opzettelijk al dan niet met voorbedachten rade, toebrengen van zwaar lichamenlijk letsel. De opzet is gericht op het toebrengen van zwaar letsel (bijv. botbreuken).

Vechterij (art. 306 WvS)

Het opzettelijk deelnemen aan een aanval (initiatief gaat uit van partij) of vechterij (initiatief gaat uit van beide of nog meer partijen) waarin onderscheiden personen zijn gewikkeld (minstens drie).

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Er wordt geweld gepleegd door meer mensen tezamen tegen personen of goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

Toelichting

Bedenk dat fysiek geweld veelal dient om een ander naar zijn hand te zetten (te onderwerpen) en daarmee zijn eigen positie te versterken binnen een groep. Het kan een inleiding zijn voor intimidatie (zie verbale agressie). Afgezien van fysieke gevolgen (pijn/letsel) en aantasting van persoonlijke vrijheden komt een slachtoffer vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden.

Maatregelen fysieke agressie

Slachtoffers van geweld, zowel leerlingen als schoolpersoneel, zijn vaak bang om melding van geweld te doen. Er is angst voor represailles wat isolement tot gevolg kan hebben. Voor een strafrechtelijke aanpak is meestal een aangifte nodig. Een duidelijke stellingname van de school is hier essentieel. Het slachtoffer moet zich door de schoolleiding gesteund/gesterkt voelen die een duidelijk en krachtig signaal in de richting van de dader (repressief) en omgeving (preventief) af zal moeten geven. Ondersteuning bij het doen van aangifte is noodzakelijk, evenals het bewegen van getuigen tot het afleggen van een verklaring.

Maatregelen school

Inschatten van de situatie waarna een keuze over het wel of niet inschakelen van de politie wordt gemaakt. Indien het uitgeoefende geweld in geval van eenvoudige mishandeling uit een niet meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis bestaat (bijvoorbeeld een klap met de vlakke hand op de rug), kan de school kiezen om zelf op deze gedraging te reageren. Is er sprake van meer dan geringe lichamelijke kracht van enige betekenis (bijvoorbeeld het in elkaar trappen van een slachtoffer), letsel, structureel agressief gedrag door een dader of als er sprake is van groepsoptreden, dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- toepassen maatregel(en);
- ouders op de hoogte;
- schorsing;
- bij herhaling TEO betrekken;
- politie op de hoogte stellen (in de vorm van een melding);
- inzetten van preventief HALT.

Secundair, indien er sprake is van een aangifte:

- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren, indien de aangifte door school gedaan.
- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).
- Het slachtoffer wordt ondersteund bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- De zaak wordt in onderzoek genomen in overleg met Openbaar Ministerie.
- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (gezien het ernstige karakter van deze delicten is HALT-verwijzing niet mogelijk, met uitzondering van vernieling of openlijk geweld tegen goederen).
- Ouders dader en slachtoffer informeren.

1.3.2 Verbale agressie, intimidatie, ernstige belediging en discriminatie

Algemene definitie

Onder verbale agressie wordt verstaan het verbaal, zowel schriftelijk als digitaal (telefoon en internet) bedreigen, discrimineren, intimideren, ernstig beledigen of uitschelden van een persoon. We spreken over pesten wanneer één of meerdere leerlingen langdurig verbaal of fysiek geweld uitoefenen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal, non-verbaal of fysiek zijn. De school treft maatregelen ter voorkoming en bestrijding van pesten (zie pestprotocol).

Juridische definitie

Bedreiging met (art. 285 WvS):

- openlijk geweld met verenigde krachten tegen personen of goederen;
- enig misdrijf waardoor de algemene veiligheid van personen in gevaar wordt gebracht;
- verkrachting;
- feitelijke aanranding van de eerbaarheid;
- enig misdrijf tegen het leven gericht;
- gijzeling;
- mishandeling;
- brandstichting.

Intimidatie (art. 284 WvS)

- Een ander door geweld of enige andere feitelijkheid of door bedreiging met geweld of enige andere feitelijkheid, gericht hetzij tegen die ander hetzij tegen derden, wederrechtelijk dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.
- Een ander door bedreiging met smaad of smaadschrift dwingen iets te doen, niet te doen of te dulden.

Smaad en laster (art. 261 WvS)

Opzettelijk iemands eer of goede naam aanranden door tenlastelegging van een bepaald feit met het kennelijke doel om daaraan ruchtbaarheid te geven, ook schriftelijk (smaadschrift) indien verspreid of openlijk tentoongesteld.

Eenvoudige belediging (art. 266 WvS)

Elke opzettelijke belediging die niet het karakter van smaad of smaadschrift draagt, hetzij in het openbaar mondeling, bij geschrift of afbeelding aangedaan, hetzij in zijn tegenwoordigheid mondeling of door feitelijkheden, hetzij door een toegezonden/aangeboden geschrift of afbeelding aangedaan.

Discriminatie (art. 137c t/m f WvS)

Het opzettelijk uitlaten over een groep mensen wegens hun ras, godsdienst of seksuele geaardheid, ook schriftelijk.

Toelichting

Wanneer verbaal geweld niet met enige feitelijkheid gepaard gaat (dus moeilijk aantoonbaar/aanwijsbaar) en er geen sprake is van een structureel karakter, treft de school zelf maatregelen. Let op: verbale agressie is heel moeilijk bewijsbaar. Anderen, die het gehoord hebben, kunnen in dit geval een getuigenverklaring afleggen. Daarom verdient het aanbeveling dat de school dit zelf aanpakt. De politiecontactpersoon kan voor advies worden benaderd. Gaat het verbaal geweld wel met enige feitelijkheid gepaard die de bedreiging of intimidatie kracht bijzet, dan zal ook de politie moeten worden gewaarschuwd. Dit geldt ook als er sprake is van herhaling of structureel karakter.

Bedreiging en/of intimidatie dienen vaak om een ander naar zijn hand te zetten of zijn wil op te leggen en daarmee zijn eigen positie binnen een groep te versterken. Afgezien van de aantasting van de persoonlijke vrijheden van het slachtoffer, komt deze vrijwel zeker onder zware psychische druk te staan. Deze vorm van agressie kan dan ook nooit getolereerd worden. Structureel: ook TEO.

Maatregelen verbale agressie

Maatregelen school

Ten aanzien van pesten hebben de scholen een preventieve aanpak, voornamelijk gericht op leerlingen (zie pestprotocol). De curatieve aanpak is een meersporenaanpak waarin er met alle betrokkenen (slachtoffer, pester, medeleerlingen, ouders en personeel) gesproken wordt over hun bijdrage bij het voorkomen en bestrijden van pesterijen. Probleemoplossende gesprekken worden in principe gevoerd door de mentor/coach. Vaak zal de aanpak ook besproken worden met het team en de teamleider. Indien deze gesprekken uiteindelijk niets opleveren komen maatregelen in beeld. Wanneer het om een strafrechtelijke aanpak gaat, zijn leerling, ouders en/of school van mening dat de situatie van dien aard moet zijn dat inschakeling van de politie (op basis van feitelijkheid) kan bijdragen aan het welbevinden van het slachtoffer en/of het doen stoppen van de pesterijen c.q. verbale agressie.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt: (niet feitelijk bewezen en niet structureel):

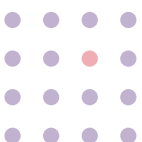
- toepassen maatregelen, mentor/coach/teamleider gesprek, leerling en dader, ouders inschakelen;
- eventueel de politie op de hoogte stellen of om advies vragen – structureel TEO;
- registratie Somtoday.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- De politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie.
- Alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).
- Het slachtoffer wordt bij het doen van aangifte ondersteund.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt (gezien het ernstige karakter van deze delicten is een HALT-verwijzing niet mogelijk).
- Ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren.

1.3.3 Drugsbezit, -handel en -gebruik/alcoholgebruik en -bezit

Algemene definitie

Het gebruik, voorhanden hebben en verstrekken van/handelen in drugs en alcohol is niet toegestaan, evenals het voorhanden hebben en/of handelen in medicijnen welke niet aantoonbaar in het belang van de eigen gezondheid zijn. Wij noemen in dit document drugs, alcohol en medicatie, die niet aantoonbaar in het belang van eigen gezondheid zijn, middelen.

Nederland heeft drie wetten die gaan over drugs, alcohol en medicijnen: de Opiumwet, de Geneesmiddelenwet en de Warenwet.

Juridische definitie

- Het gebruik van harddrugs, zoals heroïne, cocaïne, XTC en paddo's en gedragingen met betrekking tot deze drugs zijn verboden op basis van de Opiumwet en deels ook de Warenwet.
- Het handelen in bepaalde middelen, zoals (hard)drugs is eveneens verboden op basis van de Opiumwet.
- Voor gebruik en bezit van alcohol geldt de Drank- en Horecawet, waarin tevens is aangegeven dat verkoop van alcohol aan jongeren beneden de 18 jaar is verboden.
- Het roken van tabak in openbare gebouwen, zoals scholen, is verboden bij de Tabakswet.
- Voor productie en/of handel in geneesmiddelen die als drugs worden gebruikt, is de Geneesmiddelenwet van toepassing (zie protocol medisch handelen).

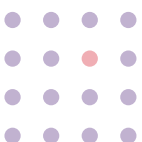
Toelichting

In dit protocol wordt beschreven hoe vanuit school wordt gehandeld als er sprake is van middelengebruik, -bezit of -verkoop bij een leerling tijdens schooltijd. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen voorhanden hebben van middelengebruik en middelenverkoop.

Schoolreglement

In het geval dat de school kennis heeft dan wel een redelijk vermoeden heeft, dat een persoon middelen binnen het schoolterrein heeft gebracht of voorhanden of op andere wijze bij zich heeft, wordt deze persoon bewogen tot afgifte van deze goederen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade, in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt aan deze regel een maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of -terrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt intern rechtmatigheid van het handelen verkregen. Ingeleverde middelen worden ter vernietiging aan de politie overgedragen.

Visie

Het Liemers College wil bijdragen aan het welzijn van de leerling. Om de problematiek rondom middelengebruik bij een leerling in beeld te krijgen, zal er eerst een gesprek met de leerling plaatsvinden na vermoedens van middelengebruik. Hierna zullen er verdere stappen worden genomen.

Voorkomen middelengebruik, -bezit en -handel

- In overleg met de gemeente wordt bepaald welke preventieve activiteiten er ingezet kunnen worden desbetreffend schooljaar.
- Daarnaast mag het Liemers College te allen tijde een controle van de leerlingenkluisjes laten uitvoeren.
- De school kan besluiten de politie preventief te laten fouilleren of tassencontrole uit te laten voeren.
- De middelen worden niet vernietigd, maar afgedragen aan de politie.

In bezit en gebruik

Wanneer een medewerker een leerling heeft gesignaleerd met (het vermoeden van) middelen gebruik, zullen de volgende stappen worden genomen.

1. Er wordt in gesprek gegaan met de leerling. De leerling hoeft niet per definitie naar huis te worden gestuurd.
**Het doel van dit gesprek is achterhalen waarom de leerling middelen heeft gebruikt.*
2. Ouder(s)/verzorger(s) worden (op korte termijn) geïnformeerd over de zorgen die er bestaan rondom middelen bezit/gebruik. Bij 18+ leerlingen na schriftelijke toestemming van leerling ouder(s)/verzorger(s) informeren.
3. Als de leerling fysiek/mentaal niet meer in staat is om in de klas te zitten en/of een gevaar vormt voor zichzelf of zijn omgeving worden ouder(s)/verzorger(s) altijd direct geïnformeerd en indien nodig politie betrokken.
4. Middelen worden in beslag genomen.
5. Afhankelijk van de uitkomst van het gesprek met de leerling, kunnen in overleg met de teamleider de volgende stappen worden ondernomen:
 - Er wordt in overleg met leerling, ouder(s)/verzorger(s) en ondersteuningscoördinator bepaald of er externe hulpverlening wordt ingezet en welke rol de school hierin kan vervullen.
 - In overleg met de directie wordt bepaald of en hoe lang de leerling geschorst wordt en indien nodig wordt daarbij leerplicht ingeschakeld.
 - Politie kan om advies gevraagd worden en ingelicht worden.

Stappenplan bij vermoeden(s) middelengebruik, -bezit en -handel
Handelen

Het onderscheid tussen het voorhanden hebben van middelen voor eigen gebruik dan wel het voorhanden hebben van middelen bestemd voor de handel is moeilijk te bepalen. Vandaar de volgende grenslijn: indien jongeren drugs, alcohol en niet voorgeschreven medicijnen voorhanden hebben en dit aan anderen uitdelen, al dan niet met winstbejag, worden de ouder(s)/verzorger(s) ingelicht en te allen tijde de politie ingeschakeld.

1.3.4 Vernieling

Algemene definitie

Vernieling, vandalisme.

Juridische definitie

Vernieling (art. 350 WvS)

Het opzettelijk en wederrechtelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of weg maken van een goed dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort. De dader moet dus de opzet (mogelijkheidsbewustzijn) hebben om genoemde vernieling te plegen en daarbij moet hij dat wederrechtelijk, dus zonder toestemming/instemming van de eigenaar, doen. Ook graffiti valt onder de werking van deze definitie. Immers: het herstellen van de schade brengt zodanige inspanning en kosten met zich mee dat van beschadiging kan worden gesproken.

Openlijke geweldpleging (art. 141 WvS)

Het openlijk en met verenigde krachten geweld plegen tegen personen en goederen. Er moeten minimaal twee daders zijn die gezamenlijk (verenigd) het geweld uitoefenen. Bovendien moet het geweld openlijk, onverholen en niet heimelijk zijn, dus plaatsvinden op een plaats waar publiek aanwezig is dan wel doorgaans aanwezig is.

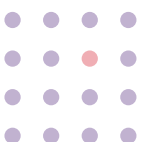
Baldadigheid (art. 424 Sr. WvS)

Hij die op of aan de openbare weg of op enige voor het publiek toegankelijke plaats tegen personen of goederen enige baldadigheid pleegt waardoor gevaar of nadeel kan worden teweeggebracht, wordt, als schuldig aan straatschenderij, gestraft met een boete van de eerste categorie.

Toelichting

Vernieling is het gericht stukmaken van iets, een uiting van disrespect voor andermans eigendom.

Van baldadigheid of straatschenderij is sprake wanneer de vernieling niet gericht plaatsvindt, maar meer als ongewild gevolg van een actie. Voorbeelden hiervan zijn onder andere schade door sneeuwballen gooien of het omtrappen van vuilcontainers.

Wanneer sprake is van eenvoudige vernieling met niet meer dan geringe schade van minder dan € 100,= waarbij schadevergoeding of -herstel kan worden bereikt, treedt de school op als bemiddelaar met betrekking tot de schaderegeling. Het doel hierbij is dat de partijen (gedupeerde(n) en dader(s)) de zaak onderling regelen. De school heeft daarin geen taak om de schade te regelen. Wel treft de school zelf maatregelen tegen het ongewenste gedrag.

Indien het gaat om een vernieling van meer dan geringe omvang of schade, er sprake is van herhaling of groepsdelict of als schadevergoeding/schadeherstel niet kan worden bereikt, zal ook de politie in kennis worden gesteld.

Maatregelen vernieling

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Bij vermoeden(s) van vernieling:

- leerling blijft op school, mentor/coach neemt z.s.m. telefonisch contact op/maakt afspraak met ouders op school;
- registratie in Somtoday.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- toepassen maatregelen;
- bemiddeling in schadevergoeding of -herstel door de dader;
- eventueel politie op de hoogte stellen of om advies vragen;
- ouders op de hoogte stellen dat de politie is ingeschakeld;
- interne lesverwijdering;
- vergoeden van de schade;
- bij herhaling schorsing en inschakelen van TEO;
- registratie in Somtoday.

Secundair, indien er sprake is van:

- een vernieling met meer dan geringe schade;
- vernieling door een groep leerlingen;
- getoonde onwilligheid met betrekking tot schadeherstel/-vergoeding;
- ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- de politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;
- bemiddelen in schadevergoeding door ouders/verzorgers/dader;
- alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie);
- het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Indien aan de criteria wordt voldaan wordt de verdachte naar HALT verwezen.
- Ouders, dader en slachtoffer informeren.
- In schadevergoeding tussen (ouders) dader en slachtoffer wordt bemiddeld.

1.3.5 Wapenbezit

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van voorwerpen die het karakter van een wapen dragen of die als wapen worden aangewend en waarvan het voorhanden hebben in verband met het volgen van onderwijs niet noodzakelijk is.

Juridische definitie

De bij Wet verboden wapens en de gedragingen die met deze wapens verboden zijn, zijn gedefinieerd in de Wet Wapens en Munitie. Hier is geen korte juridische definitie voor te geven.

Toelichting

Veel onder jeugdigen circulerende wapens vallen niet onder de werking van de Wet Wapens en Munitie omdat ze qua afmeting of model net even iets anders zijn. Toch zijn veel van deze wapens daardoor niet minder gevaarlijk en daarmee onwenselijk. Immers, een stiletto waarvan het lemmet breder is dan 14 millimeter is net zo gevaarlijk als een (wettelijk verboden) stiletto met een lemmet dat minder dan 14 millimeter breed is. In het kader van het volgen van onderwijs is het bezit/voorhanden hebben van dergelijke wapens en voorwerpen niet alleen onnodig maar tevens gevaarlijk en bedreigend voor het klimaat binnen een school.

De school verbiedt het dan ook om voorwerpen die het karakter van een wapen dragen (stiletto's, vlindermessen valmessen en dergelijke) alsmede voorwerpen die als wapen kunnen worden gehanteerd (wanneer bijvoorbeeld een schroevendraaier wordt gebruikt om mee te dreigen) in bezit te hebben of als wapen te hanteren.

Wanneer de school kennis heeft, dan wel een redelijk vermoeden heeft dat een persoon een dergelijk wapen bezit of ziet dat een voorwerp als wapen wordt gehanteerd binnen het schoolgebouw of schoolterrein, zal de bezitter van het voorwerp worden bewogen tot afgifte. Vervolgens worden de wapens ter vernietiging aan de politie overgedragen. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

De school verbindt deze regel en maatregel als voorwaarde tot toelating tot het schoolgebouw of op het schoolterrein. Dit wordt vooraf in het schoolreglement kenbaar gemaakt. Hiermee wordt rechtmatigheid van handelen verkregen. Afgegeven wapens en bedoelde voorwerpen worden ter vernietiging aan de politie overgedragen. Indien het om wapens en gedragingen gaat die vallen onder de werking van de Wet Wapens en Munitie, is politieel optreden vereist. De politie wordt in kennis gesteld. De politie kan om advies worden gevraagd of het gaat om een wettelijk verboden wapen.

Maatregelen wapenbezit

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Bij vermoeden(s):

- in gesprek gaan met politie;
- in gesprek gaan met ouders (denk aan: schroevendraaier, mes etc.).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt: (denk aan schroevendraaier, mes):

- ingeleverde wapens en voorwerpen afgeven aan de politie;
- eventueel politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- de politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;
- alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).

Maatregelen politie

- tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt;
- ouders van verdachte en eventueel slachtoffer informeren.

1.3.6 Diefstal

Algemene definitie

Stelen, roven.

Juridische definitie

Eenvoudige diefstal (art. 310 WvS)

Enig goed, dat geheel of ten dele aan een ander toebehoort wegnemen met het oogmerk het wederrechtelijk toe te eigenen. Het doel van het wegnemen moet de toeëigening zijn; om er als heer en meester over te gaan beschikken. Als een goed wordt gestolen met de bedoeling om het te verkopen, blijft het diefstal. Immers, er wordt dan gehandeld alsof er als heer en meester over beschikt wordt.

Gekwalificeerde diefstal (art. 311 WvS)

- idem 310 Sr, bij gelegenheid van brand, ontploffing;
- idem 310 Sr, gepleegd door twee of meer verenigde personen;
- idem 310 Sr, indien de dader zich de toegang tot de plaats van het misdrijf heeft verschaft of het weg te nemen goed onder zijn bereik heeft gebracht door middel van braak, verbreking of inklimming, van valse sleutels, van een valse order of vals kostuum.

Diefstal met geweld (art. 312 WvS)

Idem 310/311 Sr, indien voorafgegaan door, vergezeld van of gevolgd door geweld of bedreiging met geweld tegen personen, gepleegd met het oogmerk om de diefstal voor te bereiden of gemakkelijk te maken of om bij betrapping op heterdaad de vlucht mogelijk te maken van zichzelf of andere deelnemers aan het misdrijf hetzij het bezit van het gestolen goed te verzekeren.

Afpersing (art. 317 WvS)

Met het doel zichzelf of een ander te bevoordelen, iemand door geweld of bedreiging met geweld dwingen tot het afgeven van enig goed dat geheel of ten dele aan diegene of een derde toebehoort.

Afdreiging (art. 318 WvS)

Idem 317 Sr, met dien verstande dat het dreigmiddel geen geweld is maar smaad, smaad-schrift of openbaring van een geheim.

Handel en heling (art. 416 en 417 bis WvS)

Opzet- dan wel schuldheling; het kopen, krijgen of voor handen hebben van gestolen of illegale goederen, bijv. het te koop aanbieden of kopen van bromfietsonderdelen, auto-radio's, vuurwerk, kleding, cd's e.d. waarvan vermoed kan worden dat die goederen gestolen of illegaal te koop worden aangeboden.

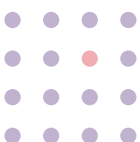
Toelichting

Ingeval van een incidentele kleine diefstal, waarbij geen kwalificaties als bedoeld in 311/312/317/318 Sr voorkomen en waarbij de schadevergoeding of teruggave van het gestolen goed kan worden bereikt, treft de school zelf maatregelen. Indien het gaat om herhaling of om een goed met meer dan geringe waarde of indien wordt voldaan aan een van de kwalificaties genoemd in de artikelen 311/312/317/318 Sr., dan wel als schadevergoeding of teruggave niet mogelijk is, dan zal de school naast de te nemen schoolmaatregelen ook de politie in kennis stellen.

Maatregelen diefstal

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- toepassen maatregelen;
- bemiddeling in teruggave of schadevergoeding gestolen goed.

Secundair, indien er sprake is van een in de toelichting genoemde situatie:

- ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- de politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;
- alle relevante informatie in verband met feiten en personen doorgeven aan de politie (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie);
- het slachtoffer ondersteunen en stimuleren bij het doen van aangifte.

Maatregelen politie

- tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt;
- indien aan criteria voldaan wordt, verwijzen van de verdachte naar HALT;
- bemiddeling bij teruggave of schadevergoeding gestolen goed;
- ouders dader en slachtoffer informeren.

1.3.7 Vuurwerkbezit en -handel

Algemene definitie

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk.

Juridische definitie

Het voorhanden hebben van en/of handelen in vuurwerk buiten de daartoe aangewezen periode, als ook het voorhanden hebben van of handelen in verboden vuurwerk ongeacht de periode.

Toelichting

Vuurwerk hoeft op zich niet gevaarlijk te zijn, mits het gaat om goedgekeurd vuurwerk en als het op voorgeschreven wijze wordt afgestoken. Bij het afsteken van vuurwerk in of nabij groepen mensen, zoals op schoolpleinen, is echter reëel gevaar voor (ernstig) letsel aanwezig. Zeker als het afsteken ervan een 'spel' of 'sport' wordt. Ontploffend vuurwerk veroorzaakt doorgaans onrust onder mensen hetgeen tot irritatie of agressie kan leiden. Daarnaast veroorzaakt ontploffend vuurwerk doorgaans een zodanige geluidsoverlast en hinder voor de lessen. De scholen verbieden om deze redenen vuurwerk mee te nemen in de schoolgebouwen of op het terrein van de school.

Als de school weet of vermoedt dat een persoon vuurwerk heeft meegenomen in het schoolgebouw of op het schoolterrein, wordt dit vuurwerk ingenomen. Als het om een substantiële hoeveelheid gaat, kan dit ter vernietiging worden overgedragen aan de politie. De school geeft hiervoor geen schadevergoeding en is niet aansprakelijk voor schade in welke zin dan ook, welke voortvloeit uit deze maatregel.

Het verbod om vuurwerk mee te nemen, voor handen te hebben of op andere manier onder zicht te hebben in de schoolgebouwen of het terrein van de school, geldt als voorwaarde tot toelating tot schoolgebouw of schoolterrein. Dit wordt in het schoolreglement kenbaar gemaakt, zodat er rechtmatig tegen kan worden opgetreden.

Wanneer sprake is van vuurwerkbezit, zal de school altijd de politie inschakelen. Dit geldt ook wanneer het gaat om één stuk vuurwerk of meer, of om handel in vuurwerk, buiten de daartoe toegestane periode. De politie kan om advies worden gevraagd ten aanzien van de vraag of het gaat om een wetsovertreding, de ernst ervan en of aangifte wenselijk is.

Maatregelen vuurwerkbezit en -handel

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee keuze bepalen wel of niet politie in te schakelen (zie toelichting).

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- toepassen maatregelen;
- ingeleverd vuurwerk – indien een substantiële hoeveelheid – afgeven aan de politie;
- eventueel de politie op de hoogte stellen en/of om advies vragen;
- registratie in Somtoday;
- leerplicht.

Secundair, indien er sprake is van:

- verboden vuurwerk (strijkers e.d.);
- bezit buiten de toegestane periode, van een meer dan geringe hoeveelheid (meer dan één stuk) vuurwerk;
- handel in vuurwerk;
- afsteken van vuurwerk buiten de toegestane periode.

De school kan dan:

- één dag schorsen, registratie Somtoday – leerplicht;
- ouders van minderjarige dader(s) en slachtoffer(s) informeren;
- de politie in kennis stellen wanneer sprake is van feiten die in de toelichting zijn omschreven en die overeenkomen met de juridische definitie;
- alle relevante informatie i.v.m. feiten en personen aan de politie doorgeven (evt. d.m.v. inzage in incidentregistratie).

Maatregelen politie

- tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt;
- indien aan criteria wordt voldaan wordt naar HALT verwezen;
- ouders/verzorgers van verdachte(n) informeren.

1.3.8 Seksuele intimidatie

Algemene definitie

Hiervan is sprake indien iemand wordt geconfronteerd met ongewenste, seksueel getinte aandacht in de vorm van verbaal, fysiek of non-verbaal gedrag dat door degene die hiermee geconfronteerd wordt als onaangenaam wordt ervaren. Het gaat hierbij om gedrag dat plaatsvindt binnen of in samenhang met de onderwijssituatie en kan zowel opzettelijk als onopzettelijk zijn.

Wanneer er sprake is van seksueel misbruik door een medewerker van de school gaat het om een zedenmisdrijf. Bij een zedenmisdrijf geldt een aangifte- en meldplicht. Deze wettelijke aangifte- en meldplicht is beperkt tot seksueel misbruik van leerlingen die op het moment van het misbruik jonger zijn dan achttien jaar. Dit verloopt minimaal via de centrale directie.

Toelichting

Scholen zijn verplicht voor leerlingen en personeelsleden een veilig leer- en werkklimaat te creëren. Seksuele intimidatie komt op alle schooltypes voor. De seksuele intimidatie is vaak een kwestie van machtsverschil tussen leraren en leerlingen en/of tussen mannen en vrouwen. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen:

- leerling – leerling;
- personeel – leerling;
- leerling – personeel;
- personeel – personeel (deze categorie wordt in dit protocol buiten beschouwing gelaten. Wanneer dit wel plaatsvindt, kan er contact met een externe vertrouwenspersoon worden opgenomen).

Seksuele intimidatie kan een heel scala van fysieke handeling omvatten, zoals: knuffelen, zoenen, op schoot nemen, handtastelijkheden, weg versperren, tegenaan gaan staan en moedwillig botsen. Seksuele intimidatie kan zich echter ook in verbale vorm manifesteren, zoals: iemand op een bepaalde manier aanspreken, seksueel getinte opmerkingen, dubbelzinnigheden, seksueel getinte grappen, schuine moppen, stoere verhalen rond seksuele prestaties, opmerkingen over uiterlijk en kleding, vragen naar seksuele ervaringen, uitnodigen met bijbedoelingen, afspraakjes willen maken, uitnodiging tot seksueel contact en bedreigingen.

Tevens kan de intimidatie ook in de vorm van non-verbaal gedrag geuit worden zoals: staren, gluren, lonken, knipogen, in kleding gluren, seksueel getinte cadeautjes. Alleen degene die last heeft van seksuele intimidatie kan een klacht indienen, al dan niet met hulp van de contactpersoon in de school of via de vertrouwenspersoon bij de klachtencommissie of het bevoegd gezag.

Meldplicht seksueel misbruik en seksuele intimidatie

De meldplicht is vastgelegd in de 'Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs', een uitgave van het Ministerie OCenW, september 1999. Kort samengevat: wanneer een personeelslid seksueel misbruik pleegt jegens een leerling of als hiervan vermoedens bestaan, zijn schoolbesturen verplicht om direct contact op te nemen met de vertrouwensinspecteur. Als uit overleg met de vertrouwensinspecteur blijkt dat er sprake is van een redelijk vermoeden dat dit misbruik heeft plaatsgevonden, dan dient het bestuur daarvan onmiddellijk aangifte te doen.

Personeelsleden zijn wettelijk verplicht het schoolbestuur direct te informeren wanneer zij op de hoogte zijn van seksueel misbruik of seksuele intimidatie van een leerling of personeelslid.

Maatregelen seksuele intimidatie

Maatregelen school (zie ook klachtenreglement)

- De contactpersoon van de school schat in of de vertrouwenspersoon moet worden ingeschakeld.
- Er is een contactpersoon op iedere locatie aangesteld. Hij/zij is het eerste aanspreekpunt bij vragen of klachten. De aanwezigheid van een contactpersoon is bekend gemaakt bij schoolpersoneel, leerlingen en ouders/verzorgers.
- De scholen hebben een interne en een externe vertrouwenspersoon aangesteld.
- Indien sprake van seksuele intimidatie worden bij minderjarigen altijd de ouders/verzorgers van het slachtoffer, na overleg met de vertrouwenspersoon, en de aangeklaagde op de hoogte gesteld.

Maatregelen politie

Indien door het slachtoffer officieel een klacht bij de politie wordt ingediend, kan hier de procedure in gang worden gezet. Deze procedure gaat via de politie, het Openbaar Ministerie en de rechtbank.

1.3.9 Sexting

Algemene definitie

Het verspreiden of delen van seksueel getinte foto's en/of berichten via mobiele telefoons of andere mobiele media.

Preventie

School werkt zoveel mogelijk preventief in samenwerking met politie en gemeente.

Maatregelen sexting

- ouders op de hoogte stellen;
- inschakelen politie;
- registratie in Somtoday;
- inschakelen TEO;
- schorsing/lesverwijdering enige terughoudendheid omdat dit buiten school ligt;
- afspraken tussen leerling van de veiligheid binnen school.

1.3.10 Ongewenst bezoek in en rond de school

Algemene definitie

Bij ongewenst bezoek kan bijvoorbeeld gedacht worden aan personen in/rond de school:

- met criminele activiteiten (dealen, heling, diefstal);
- leerlingen van andere scholen die problemen veroorzaken;
- die komen om iemand te intimideren/mishandelen, bijvoorbeeld ouders die verhaal komen halen bij leerlingen, personeel en/of directie.

Juridische definitie

Zich bevinden op verboden grond (artikel 461 WvS)

Hij die, zonder daartoe gerechtigd te zijn, zich op eens anders grond waarvan de toegang op een voor hem blijkbaar wijze door de rechthebbende is verboden, bevindt, wordt gestraft met een geldboete van de eerste categorie.

Toelichting

Het bovenstaande wordt als bedreigend of erg onprettig ervaren, zeker als daadwerkelijk sprake is van bedreigingen of als er fysiek of verbaal geweld wordt gebruikt heeft dit een negatief effect op het veiligheidsgevoel in en rond de school. Wanneer de persoon in kwestie ondanks deze waarschuwing toch terugkomt, dan heeft elke burger in Nederland het recht om een verdachte op heterdaad aan te houden. De directie kan dit recht dus gebruiken om jongeren, ouders of andere lieden aan te spreken als zij ondanks waarschuwingen toch zonder toestemming de school of het schoolplein betreden. Hetzelfde geldt in geval van lokaalvredebreuk.

Maatregelen ongewenst bezoek in en rond de school

Maatregelen school

Inschatten van de situatie en daarmee bepalen om de politie wel of niet in te schakelen.

Primair, indien er sprake is van een situatie die de school zelf afhandelt:

- Personeel van de school kan mensen wegsturen die in/rond de school lopen en daar niets te zoeken hebben wegsturen en een waarschuwing geven.
- Personeel van de school kan ouders/verzorgers van verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen.

- De directie van de school kan, wanneer de problemen aanhouden, als tweede stap een schriftelijk toegangsverbod uitreiken.

Secundair, indien er sprake is van betreding gebouw of terrein ondanks toegangsverbod:

- De school kan dan betreffende persoon aanhouden (zorg voor getuigen) en de politie bellen. Let op: aanhouding is niet hetzelfde als vasthouden of opsluiting. Betreffende persoon zou dat namelijk kunnen aanmerken als ‘gijzeling’ of wederrechtelijke vrijheidsberoving.
- Bij herhaling of toename (kwalitatief en/of kwantitatief) van de problematiek dan kan de school de politie bellen.

Maatregelen politie

- Tegen de verdachte kan proces-verbaal worden opgemaakt.
- Ouders/verzorgers verdachte jongere informeren en verzoeken om het ongewenste gedrag te doen stoppen.

Stappenplan ongewenst bezoek binnen het schoolterrein

Wanneer je het schoolterrein opkomt, staat er een bord ‘artikel 461/verboden toegang voor onbevoegden’. Leerlingen die les hebben op de locatie en medewerkers van Quadraam zijn bevoegd, tenzij anders overeengekomen (bijvoorbeeld schorsing).

Externen zijn alleen welkom op afspraak. Dit geldt voor iedereen, dus ook oud leerlingen of leerlingen van een andere locatie. Wat te doen, als er toch externen ongewenst op het schoolterrein of in de school zijn?

1. Externe van buiten de school die niet overlast gevend zijn.

Stap 1:

Externe krijgt te horen dat hij/zij niet welkom is op de locatie (door medewerker Liemers College).

Stap 2:

Herhaaldelijk ongewenst bezoek. Ouders* (en mentor/coach**) worden door teamleider van ongewenst bezoek op de hoogte gesteld.

Stap 3:

Bij opnieuw ongewenst bezoek: teamleider neemt contact op met ouders (en mentor) en spreekt het voorgenomen besluit van locatieverbod bij een volgende overtreding af. Teamleider meldt dit in LMT, schakelt politie in en vraagt dossiernummer aan. Teamleider legt locatieverbod (zie bijlage B) klaar bij conciërge.

Stap 4:

Bij opnieuw ongewenst bezoek wordt locatieverbod overhandigd en wordt het locatieverbod actief. Teamleider neemt contact op met ouders (en mentor/coach) en stuurt het locatieverbod naar ouders.

2. Externe van buiten de school die overlast veroorzaakt, fysiek of bedreigend, naar leerlingen of personeel of schade toebrengt in en om het gebouw.

Stap 1:

Externe krijgt te horen van medewerker Liemers College dat de politie wordt ingeschakeld en dat er een locatieverbod zal worden opgelegd. Wanneer externe niet meer aanwezig is, wordt er (indien mogelijk) telefonisch contact met externe en eventueel ouders opgenomen.

Stap 2:

Conciërge belt 112 al dan niet in overleg met teamleider/onderwijsdirecteur.

Stap 3:

Teamleider schrijft locatieverbod (zie bijlage B).

Stap 4:

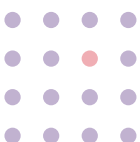
Politie overhandigt locatieverbod.

**Ouders/verzorgers worden ingeschakeld indien de betrokkene nog geen 18 is.*

***Mentor/coach wordt ingeschakeld indien de betrokkene op een andere locatie van het Liemers College zit.*

1.3.11 Pesten

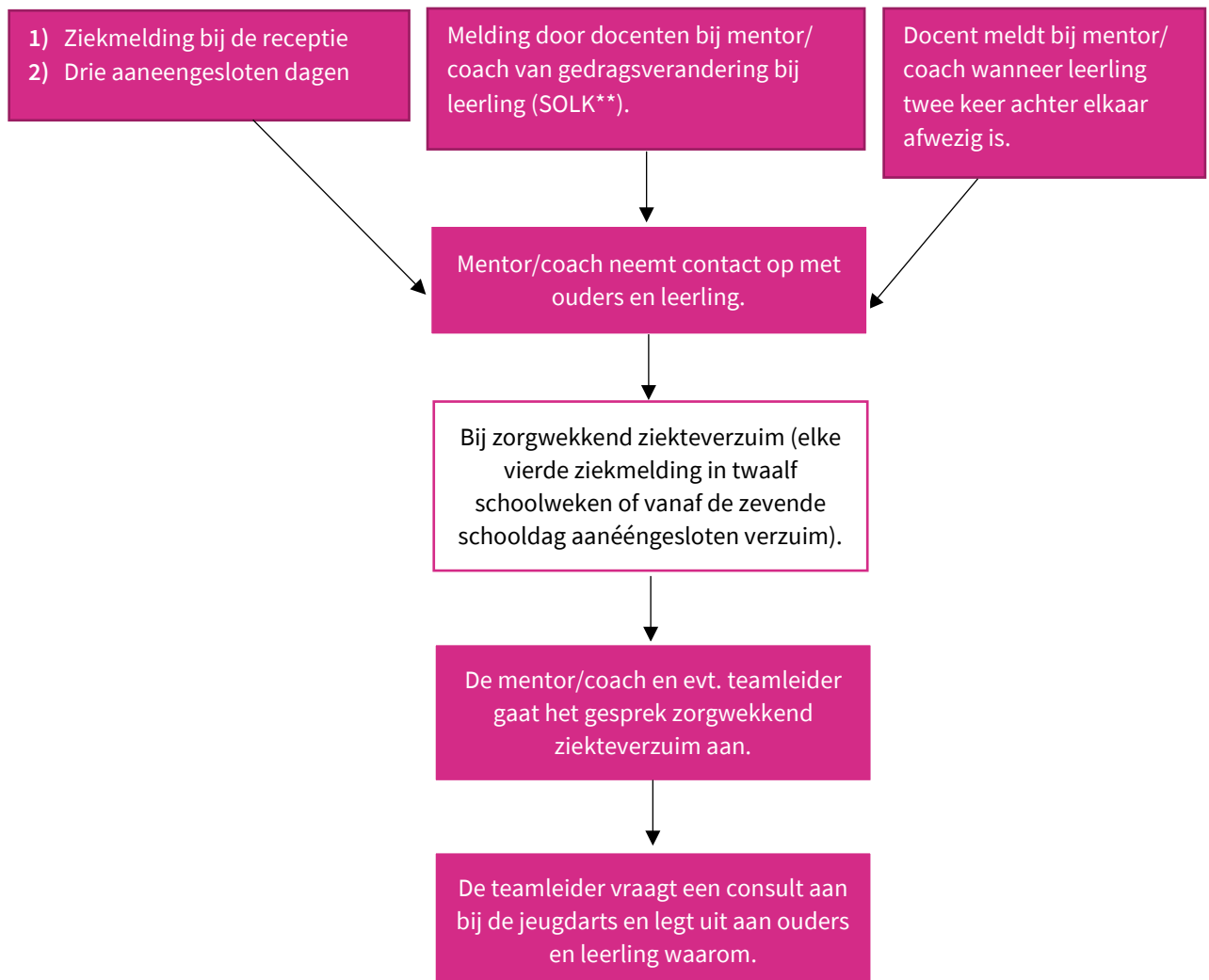
We spreken van pesten wanneer er sprake is van langdurig uitoefenen van geestelijk of lichamelijk geweld door een of meerdere leerlingen tegen een medeleerling. Pesten kan verbaal of fysiek zijn, maar kan ook betekenen dat iemand wordt genegeerd of buitengesloten. Pesten is een fenomeen dat door de school duidelijk moet worden onderkend en herkend. De gevolgen voor het slachtoffer – nu en op latere leeftijd – kunnen desastreus zijn. Dit geldt voor zowel slachtoffer als pester. Zie bijlage 1 voor meer informatie.

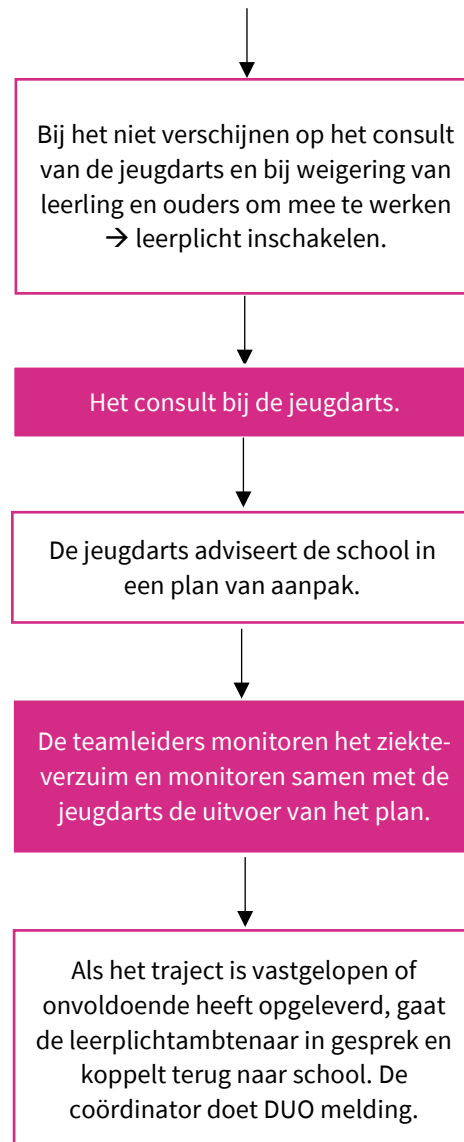

2 Verzuimprotocol

Dit protocol is bedoeld voor leerlingen met ziekteverzuim. Bij ongeoorloofd verzuim (spijbelen) van 16 uur in 4 weken of 12 keer te laat komen, meldt de teamleider dit bij DUO (leerplichtambtenaar). De mentor/coach heeft voorafgaand hieraan een belangrijke rol in de communicatie naar ouders en leerling (zie het stappenplan hieronder).

Door vroegtijdig signaleren van ziekteverzuim kunnen we uitval van leerlingen zo veel mogelijk beperken. De mentor/coach speelt hierin een leidende rol. Alle acties die de mentor/coach onderneemt, worden vastgelegd in een dossiernotitie in Somtoday*. Hieronder wordt een stappenplan weergegeven om leerlingen met ziekteverzuim zo vroeg mogelijk te kunnen signaleren en hen de begeleiding te geven die ze nodig hebben.

**Somtoday: dossiernotitie aanmaken. Kopje 'ziekteverzuim'. Alle acties op datum in dit ene document vermelden.*

***SOLK: Somatisch Onverklaarbare Lichamelijke Klachten.*

SOLK

Gedragsveranderingen bij leerlingen:

- verzuimen van de gymles;
- buitenschoolse activiteiten (excursies, stages) vermijden;
- geen trappen lopen, met de lift gaan;
- niet vol kunnen houden van een dagprogramma, zowel tijdens als na schooltijd;
- verzuim en het ontstaan van achterstanden en missen van toetsen [stapeling van inhaaltoetsen];
- buitengesloten voelen in de groep ten gevolge van onbegrip en/of verzuim;
- angst en onzekerheid over verwachtingen van docenten en medeleerlingen;
- eigen grenzen niet kennen;
- geen hulp vragen als dat nodig is;
- slechte uiterlijke verzorging;
- bleek zien;
- zich terugtrekken;
- ongemotiveerd lijken;
- uitputting.

Ongeoorloofd verzuim

Ongeoorloofd verzuim < 16 uur

Verantwoordelijkheden van de school: de school is in eerste instantie aan zet bij vermoedelijk ongeoorloofd *beginnend verzuim/te laat komen*. De school spreekt leerling aan op het schoolverzuim en heeft indien het verzuim voortduurt een gesprek met leerling en ouders/verzorgers.

Bij hoeveel verzuim kan een school een leerling aanmelden bij de leerplichtconsulent voor een preventief gesprek?

- bij 8 keer te laat/uren ongeoorloofd verzuim in een periode van 4 aaneengesloten weken;
- bij 12 keer te laat/uren ongeoorloofd verzuim in een periode van 8 aaneengesloten weken;
- bij 14 keer te laat/uren ongeoorloofd verzuim in een periode van 12 aaneengesloten weken.

De school geeft bij de melding aan Leerplicht aan welke acties zij hebben ondernomen. Tevens dient de school ouders te informeren wanneer een leerling is aangemeld voor een preventief gesprek. Het gesprek vindt op de schoollocatie plaats en ouders en school ontvangen nadien een terugkoppeling.

De Leerplichtambtenaar geeft aan het begin van het schooljaar aan op welke dagen zij aanwezig is op de betreffende locatie.

Ongeoorloofd verzuim > 16 uur

Bij 16 uur ongeoorloofd verzuim in 4 weken is de school verplicht een melding te doen bij DUO van ongeoorloofd verzuim. School zorgt dat ouders en leerling hiervan op de hoogte zijn.

Leerplicht neemt contact met school op. School kan aangeven wat school heeft gedaan om het verzuim te stoppen en of er bijzondere omstandigheden zijn. Tevens zorgt school dat de Leerplichtambtenaar een verzuimoverzicht ontvangt. Leerplicht roept ouders en jongere op voor gesprek op gemeentehuis. Leerplicht koppelt de uitkomst van dit gesprek terug aan school.

Luxe verzuim (ongeoorloofd verzuim i.v.m. vakantie)

School doet direct (dezelfde dag) melding bij Leerplicht zodat deze het onderzoek kunnen starten. Leerplicht gaat op huisbezoek/doet onderzoek.

Als er inderdaad sprake is van ongeoorloofd verzuim:

- bij één dag: eerste keer waarschuwingsbrief;
- bij herhaling: Leerplicht maakt proces-verbaal op;
- bij meerdere dagen: Leerplicht maakt proces-verbaal op.

3 Protocol medisch handelen en medicijnverstrekking

3.1 Inleiding

Schoolpersoneel wordt regelmatig geconfronteerd met leerlingen met pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is, zoals hoofd- en/of buikpijn. De schoolleiding krijgt soms ook het verzoek van ouders/verzorgers om een kind de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen.

En een enkele keer wordt werkelijk medisch handelen van schoolpersoneel gevraagd als het bijvoorbeeld gaat om het geven van sondevoeding, het toedienen van een zetpil of het geven van een injectie.

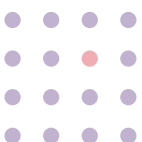
Met het verrichten van handelingen in de bovengenoemde situaties aanvaardt u als schoolleiding een aantal verantwoordelijkheden. Schoolpersoneel begeeft zich nl. op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd is. Het is daarom van belang om van tevoren goed te overwegen of u als school deze verantwoordelijkheid wilt dragen. Als u besluit om hierin een verantwoordelijkheid te nemen, is het voor de gezondheid van de betreffende leerling van groot belang dat de aangewezen personeelsleden in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Zij moeten daarbij over de vereiste bekwaamheid beschikken. Ze moeten zich ook realiseren dat wanneer zij fouten maken of zich vergissen, zij voor deze handelingen aansprakelijk gesteld kunnen worden.

3.2 Belangrijke aandachtspunten

In dit protocol wordt onderscheid gemaakt tussen ‘medisch handelen’ in het algemeen en ‘voorbehouden handelen’. Voorbehouden handelingen zijn medische handelingen die onaanvaardbare risico's voor de gezondheid van een patiënt met zich meebrengen als ze door een ondeskundige worden uitgevoerd. Wie deze handelingen mogen uitvoeren, staat in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG). De drie te onderscheiden situaties zijn:

1. een leerling wordt ziek op school;
2. het verstrekken van medicijnen op verzoek;
3. het verrichten van voorbehouden (medisch) handelen.

De eerste situatie laat de school geen keus. Een leerling wordt ziek of krijgt een ongeluk en de school of bijvoorbeeld de docent moet direct bepalen hoe moet worden gehandeld. Bij de tweede en derde situatie kan de schoolleiding kiezen om wel of geen medewerking aan het geven van medicijnen te verlenen of een voorbehouden medische handeling uit te voeren. Voor het individuele personeelslid geldt dat hij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij zich niet bekwaam acht.

Het verrichten van voorbehouden (medische) handelingen door een ander personeelslid dan een arts wordt ten zeerste afgeraden. Een school kan er wel voor kiezen om een medewerker, bijvoorbeeld met EHBO kennis, bekwaam te laten verklaren door een arts. Voorkeur heeft echter om dergelijke handelingen altijd te laten uitvoeren door een (school) arts.

Het is te overwegen de bedrijfshulpverlener een belangrijke rol bij deze voorbehouden medische situaties te laten spelen. Deze hulpverlener heeft extra deskundigheid die wellicht wat meer toegespitst kan worden op bepaalde problematiek of leerlingen.

In de praktijk zijn leerlingen in het voortgezet onderwijs vrij zelfstandig als het gaat om het toedienen van medicatie of het verrichten van voorbehouden medische handelingen. Of en in hoeverre de school hierin een rol vervult, hangt af van het ziektebeeld en de ontwikkeling van de betreffende leerling. Daarnaast moeten ouders bij leerlingen tot 16 jaar toestemming geven.

Als u afspraken maakt over medicijnverstrekking en medisch handelen, is het volgende juridisch van belang:

- Leerlingen van 12 tot 16 jaar oud moeten, naast hun ouders, zelf toestemming geven. Het gaat dan om een zogenaamde dubbele toestemming. De afspraken hieromtrent moeten schriftelijk vastgelegd worden.
- Leerlingen vanaf 16 jaar oud beslissen zelf over hun behandeling en geven daar ook toestemming voor. Voor de wet worden zij het zelfde behandeld als een volwassene. Ouders kunnen daardoor niet zonder meer benaderd worden. Ook in deze situatie moeten de afspraken op schrift vastgelegd worden.

In het hiernavolgende worden de genoemde drie onderdelen beschreven. In bijlage 6 vindt u het bijbehorende toestemmingsformulier en/of de bekwaamheidsverklaring. Wij adviseren u hiervan gebruik te maken. Ten behoeve van de leesbaarheid schrijven we in de hij-vorm en spreken we over ouders waarmee we zowel ouder(s) als verzorger(s) bedoelen.

3.2.1 Een leerling wordt ziek op school

Regelmatig komt een leerling 's morgens gezond op school en krijgt tijdens de schooluren last van bijvoorbeeld misselijkheid, hoofd- en/of buikpijn. Ook kan hij door een insect geprikt worden. Iemand van het schoolpersoneel verstrekt dan vaak zonder toestemming of medeweten van ouders een paracetamol of laat de leerling Azaron op de plaats van een insectenbeet wrijven. In zijn algemeenheid is een personeelslid van de school echter niet deskundig om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Om op dergelijke situaties voorbereid te zijn, kunt u de leerling en ouders het in bijlage 6 opgenomen formulier laten invullen en tekenen.

Het is verstandig om dit zelfde formulier te raadplegen als een schoolpersoneelslid inschat dat de leerling bij een eenvoudig middel gebaat is. U kunt de leerling ook contact op laten nemen met zijn ouders om hierover te overleggen.

In een situatie van ziek worden op school gaat de leerling meestal naar huis. In de meeste gevallen zal een leerling zelfstandig naar huis kunnen, tenzij er sprake is van heftige symptomen, of als er al bepaalde instructies of aanwijzingen vooraf bekend zijn bij betreffende leerling. Neem eventueel in een reglement op dat bijv. de ouders van de leerlingen bij ziekte van hun kind gebeld worden, of als dat niet mogelijk is, dat het kind zelf naar school belt als het weer thuis is.

Er kunnen zich situaties voordoen waarbij het onverstandig is om de leerling alleen naar huis te laten gaan. In een dergelijk geval moet er voor begeleiding gezorgd worden. Bijvoorbeeld: ouders halen hun kind op, iemand vanuit school brengt de leerling naar huis, de leerling wordt met een taxi naar huis gebracht.

Raadpleeg bij twijfel altijd een arts. Zo kan bijvoorbeeld een ogenschijnlijk eenvoudige hoofdpijn een uiting zijn van een veel ernstiger ziektebeeld. Het blijft zaak de leerling voortdurend te observeren.

Iedere situatie is anders. We kunnen dan ook niet uitputtend alle signalen benoemen die zich voor kunnen doen. Enkele zaken waarop we kunnen letten:

- toename van pijn;
- misselijkheid;
- verandering van houding (bijvoorbeeld in elkaar krimpen);
- verandering van de huid (bijvoorbeeld erg bleke of hoogrode kleur);
- verandering van gedrag (bijvoorbeeld onrust, afnemen van alertheid).

3.2.2 Het verstrekken van medicijnen op verzoek

Leerlingen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij een aantal malen per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt aan pufjes voor astma, insuline bij diabetes, antibiotica of zepillen bij toevallen. Meestal redden leerlingen in het voortgezet onderwijs zich hier zelf mee, maar soms vragen ouders de schoolleiding of een docent om deze middelen te verstrekken. In deze situatie is de toestemming van de ouders gegeven, maar die van de leerling is ook van belang (zie de inleiding). We raden u aan deze toestemming met ouders en leerling schriftelijk vast te leggen, een formulier hiervoor is opgenomen in bijlage 6. Meestal gaat het niet alleen om eenvoudige middelen, maar ook om middelen die bij onjuist gebruik tot schade van de gezondheid van de leerling kunnen leiden.

Laat de ouders en leerling schriftelijk vastleggen om welke medicijnen het gaat, hoe vaak, in welke hoeveelheden en op welke wijze deze moeten worden toegediend.

Laat ze ook beschrijven in welke periode de medicijnen moeten worden verstrekt, de wijze van bewaren, opbergen en de wijze van controle op de vervaldatum. Hierdoor wordt duidelijk aangegeven wat er van de schoolleiding en het schoolpersoneel verwacht wordt en zij weten op hun beurt weer precies wat ze moeten doen en waar ze verantwoordelijk voor zijn.

Wanneer het gaat om het verstrekken van medicijnen gedurende een lange periode, moet regelmatig met ouders en leerling overlegd worden over de ziekte en het daarbij behorende medicijn gebruik op school. Een goed moment om te overleggen is wanneer er weer een nieuwe voorraad medicijnen wordt gebracht.

Enkele praktische adviezen:

- neem de medicijnen alleen in ontvangst wanneer ze in de originele verpakking zitten en uitgeschreven zijn op naam van de betreffende leerling;
- lees goed de bijsluiter zodat u op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen van het medicijn;
- noteer per keer op een aftekenlijst dat u het medicijn aan de betreffende leerling gegeven hebt.

Mocht de situatie zich voordoen dat een leerling niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn, bel dan direct met de huisarts of specialist in het ziekenhuis. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112. Zorg in alle gevallen dat u duidelijk alle relevante gegevens bij de hand hebt, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en/of specialist van de leerling, het medicijn dat is toegediend, welke reacties de leerling vertoont en eventueel welke fout is gemaakt (zie ook bijlage 6).

3.2.3 Het verrichten van voorbehouden (medisch) handelen

Het is van groot belang dat een langdurig zieke leerling, een leerling met een chronische ziekte of een leerling met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. De leerling heeft contact met leeftijdsgenoten, neemt deel aan het normale leven van een schoolkind en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn ziekte of handicap. Gelukkig zien steeds meer scholen in hoe belangrijk het is voor het psychosociaal welbevinden van deze leerling om naar school te gaan als dat mogelijk is.

In hoog uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan schoolleiding en -personeel vragen om handelingen te verrichten die vallen onder voorbehouden medisch handelen. Dit zijn handelingen die normaliter enkel door een bevoegd arts worden uitgevoerd. Te denken valt daarbij aan het geven van sondevoeding en/of het meten van de bloedsuikerspiegel bij diabetes door middel van een vingerprikje. In zijn algemeenheid verricht de leerling zelf, zijn ouders, de arts of de thuiszorg op school deze handelingen. In zeer uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, wordt door de ouders en/of leerling wel eens een beroep op de schoolleiding en het schoolpersoneel gedaan (zie bijlage 6 voor de toestemmingsformulieren).

Een jeugdarts kan u adviseren bij de keuze om wel of niet voorbehouden medische handelingen bij een leerling uit te voeren. Zeker in lastige of gecompliceerde situaties kunnen deze adviezen van belang zijn. Een voorbeeld: een leerling met diabetes die sterk wisselende bloedsuikerwaarden heeft en daardoor heel snel in een hypo schiet. Dit kan zo snel gaan, dat bijna niemand het aan ziet komen.

Wanneer wordt besloten dat iemand van het schoolpersoneel de medische handeling gaat uitvoeren, moet een schoolbestuur zich realiseren dat zij daarmee bepaalde verantwoordelijkheden op zich neemt. Dit hoeft niet onoverkomelijk te zijn, maar het is goed u te realiseren wat hiervan de consequenties kunnen zijn. Zorg er daarom voor dat er vaste personen binnen de school worden aangewezen om deze handelingen uit te voeren, en vraag een arts om een bekwaamheidsverklaring.

Het zal duidelijk zijn dat de leerling en zijn ouders voor dergelijke ingrijpende handelingen hun toestemming moeten geven. Zonder deze toestemming kan een schoolleiding of iemand van het schoolpersoneel helemaal niets doen. Gezien de ingrijpendheid van de handelingen moet de schoolleiding een schriftelijke toestemming van leerling en ouders vragen. Het formulier in bijlage 6 kan hiervoor gebruikt worden. In een heel uitzonderlijke situatie komt het voor dat een leerling zich niet aan de gemaakte afspraken houdt en niet mee wil werken. In zo'n geval is het van belang dat u contact met de ouders of huisarts opneemt of 112 belt. Ook de afspraken in een dergelijke noodsituatie moeten vastgelegd worden op het formulier uit bijlage 6.

3.3 Wettelijke regels

Voor de hierboven genoemde voorbehouden medische handelingen heeft de wetgever een aparte regeling gemaakt. De Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. Deze wet is voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg bedoeld en geldt als zodanig niet voor schoolpersoneel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk worden gegeven aan de hand waarvan voor schoolbesturen en -personeel een aantal regels zijn te geven als het gaat om in de wet genoemde medische handelingen.

Bepaalde medische handelingen – de zogenaamde voorbehouden handelingen – mogen alleen door artsen worden verricht. Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet bevoegd is, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.

3.4 Aansprakelijkheid

De hiervoor beschreven situatie is ook van toepassing wanneer iemand van het schoolpersoneel bij een leerling een voorbehouden medische handeling verricht. Technisch gezien valt het schoolpersoneel niet onder de Wet BIG. Deze geldt alleen voor medische en paramedische beroepen.

Soms wordt schoolpersoneel betrokken bij de zorg rond een zieke of gehandicapte leerling en daarmee worden ze partners in de zorg. In zo'n geval kan het voorkomen dat iemand van het schoolpersoneel wordt gevraagd om een voorbehouden medische handeling bij een leerling uit te voeren. Deze, niet alledaagse, positie van een docent of een ander personeelslid moet hierbij serieus genomen worden. Daarom moet deze persoon door een arts 'bekwaam' worden geacht. Deze persoon dient dan ook gedegen instructie krijgen over hoe hij de handeling moet uitvoeren. Deze wordt over het algemeen door de behandelaar van de betreffende leerling gegeven. Het naar tevredenheid uitvoeren van deze handeling wordt schriftelijk in een bekwaamheidsverklaring vastgelegd (zie bijlage 6).

De bekwaamheid moet bijgehouden worden door jaarlijkse bijscholingen, zeker als de handeling waarvoor de bekwaamheid is afgegeven, weinig uitgevoerd wordt. Het is te overwegen om een tweede persoon binnen de schoolgemeenschap deze instructie te laten volgen. Mocht één van tweeën afwezig zijn, dan is er in ieder geval nog iemand waarop een beroep kan worden gedaan in geval er voorbehouden medische handelingen moeten worden verricht. Op deze manier wordt een optimale zorgvuldigheid aan leerling, ouders, schoolleiding en -personeel gewaarborgd. Ook voor de verzekeraar van de school zal duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld. Dit betekent dat het schoolpersoneelslid in opdracht van een arts moet handelen die hem bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van die medische handeling.

Binnen organisaties in de gezondheidszorg is het gebruikelijk dat een arts of een door hem aangewezen en geïnstrueerde vertegenwoordiger een bekwaamheidsverklaring afgeeft met het oog op eventuele aansprakelijkheden. Heeft een schoolpersoneelslid geen bekwaamheidsverklaring, dan kan hij bij onoordeelkundig handelen aangesproken worden voor de aangerichte schade. Het schoolbestuur is echter weer verantwoordelijk voor datgene wat het personeelslid doet. Kan een schoolbestuur een bekwaamheidsverklaring van een arts overleggen, dan kan niet bij voorbaat worden aangenomen dat de schoolleiding onzorgvuldig heeft gehandeld.

Wanneer een schoolbestuur niet kan bewijzen dat een docent of ander personeelslid voor een bepaalde handeling bekwaam is, heeft het de voorkeur de voorbehouden medische handelingen niet te laten uitvoeren. Een personeelslid dat wel een bekwaamheidsverklaring heeft, maar zich niet bekwaam acht omdat hij bijvoorbeeld deze handeling al een hele tijd niet heeft verricht, zal deze handeling eveneens niet mogen uitvoeren.

Een schoolpersoneelslid dat onbekwaam en/of zonder opdracht van een arts deze handelingen verricht, is niet alleen civielrechtelijk aansprakelijk (betalen van schadevergoeding), maar kan in uitzonderlijke, extreme gevallen ook strafrechtelijk (mishandeling) aansprakelijk zijn. Dit geldt alleen wanneer sprake is van opzet. Het schoolbestuur kan op zijn beurt als werkgever eveneens civiel of (in extreme gevallen) strafrechtelijk aansprakelijk worden gesteld.

Voordat wordt overgegaan tot voorbehouden medisch handelen, is het raadzaam contact op te nemen met de verzekeraar van de school om zeker te zijn dat de civielrechtelijke aansprakelijkheid gedekt is. Het kan zijn dat bij de beroepsaansprakelijkheid de risico's die zijn verbonden aan deze medische handelingen niet zijn meeverzekerd. Dat hoeft op zich geen probleem te zijn, want de verzekeraar kan deze risico's alsnog meeverzekeren, eventueel tegen een hogere premie en onder bepaalde voorwaarden (bijvoorbeeld een bekwaamheidsverklaring).

Mocht zich onverhoopt ten gevolge van een medische handeling een calamiteit voordoen, stel u dan direct in verbinding met de huisarts en/of specialist van de leerling. Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112. Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van de leerling bij de hand hebt, zoals: naam, geboortedatum, adres, huisarts en specialist van de leerling (zie ook bijlage 6). Geef verder door naar aanleiding van welke handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan en welke verschijnselen bij de leerling waarneembaar zijn.

3.5 Richtlijnen hoe te handelen

Hieronder volgen richtlijnen hoe te handelen bij een calamiteit t.g.v.:

1. het toedienen van medicijnen aan een leerling;
 2. het uitvoeren van een medische handeling bij een leerling.
- Laat de leerling niet alleen. Probeer rustig te blijven. Observeer de leerling goed en probeer hem gerust te stellen.
 - Waarschuw een volwassene of laat één van de andere leerlingen een volwassene ophalen waarbij u duidelijk instrueert wat de leerling tegen de volwassene moet zeggen.
 - Bel direct de huisarts en/of de specialist van de leerling.
 - Bel bij een ernstige situatie direct het landelijk alarmnummer 112.

- Geef aan naar aanleiding van welk medicijn of “medische” handeling de calamiteit zich heeft voorgedaan.
- Zorg ervoor dat u alle relevante gegevens van de leerling bij de hand hebt of laat ze direct door iemand opzoeken, zoals:
 - naam van leerling;
 - geboortedatum;
 - adres;
 - telefoonnummer van ouders en/of een andere door de ouders aangewezen persoon;
 - naam en telefoonnummer van huisarts/specialist;
 - ziektebeeld waarvoor medicijnen of medische handelingen nodig zijn.
- Bel de ouders (bij geen gehoor een andere door de ouders aangewezen persoon).
 - Leg duidelijk uit wat er is gebeurd.
 - Vertel, indien bekend, wat de arts heeft gedaan/gezegd.
 - In geval van opname: geef door naar welk ziekenhuis de leerling is gegaan.

Bijlagen

Bijlage A - notitie pestpreventie en -protocol

Inleiding

Het Liemers College wil haar leerlingen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Alle medewerkers van het Liemers College streven naar de bevordering van deze ontwikkeling door het scheppen van een veilig klimaat en een prettige werksfeer in de klas, in en buiten het schoolgebouw. Het moet voor iedere leerling mogelijk worden om te ervaren dat zijn/haar persoonlijkheid er mag zijn. Er is ruimte voor iedereen om zichzelf te zijn zolang dat niet in strijd is met de afgesproken schoolregels of dat iemands persoonlijke grenzen worden overschreden. Pesten is in strijd met deze uitgangspunten en past daarom niet binnen het Liemers College.

In deze notitie wordt allereerst stilgestaan bij wat we onder pesten verstaan en wie daarbij vanuit verschillende rollen betrokken kunnen zijn. De aanpak van pesten vormt het tweede deel van deze notitie. Daarin is vastgelegd dat we op het Liemers College pestgedrag niet accepteren en hiertegen optreden volgens de maatregelen zoals in het pestprotocol beschreven. We hopen hiermee alle betrokkenen (leerlingen, ouders, leraren, onderwijsondersteunende medewerkers en schooldirectie) houvast te bieden bij de specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Met het pestprotocol verklaren de vertegenwoordigers van de school en de ouders dat men pestgedrag op school niet accepteert en volgens een vooraf bepaalde handelwijze aanpakt. Het Liemers College wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn. Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag en concrete maatregelen bij voorkomend pestgedrag voorstelt.

Het pestprotocol is een onderdeel van het veiligheidsplan van de school en wordt jaarlijks geëvalueerd en eventueel bijgesteld. Het pestprotocol is voor iedereen te vinden op de website van het Liemers College.

Deel 1 - begripsomschrijving

Plagen en pesten

Plagen

We spreken over plagen wanneer de effecten van dat gedrag niet onaangenaam zijn voor anderen. Het gaat dan om een spel, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of vervelend wordt ervaren. Plagen heeft geen nadelige gevolgen voor degenen die het ondergaat. De pedagogische waarde van plagen is de speelse wijze van omgaan met 'conflictsituaties'. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen een vaardigheid, die hen later in hun leven van pas komt bij conflicthantering.

Pesten

Mensen verschillen, niet alleen in uiterlijk maar ook in doen en laten, in uitingen van gedrag en taal, in interesses, talenten en hobby's. Wanneer deze verschillen worden gezien, geaccepteerd en gewaardeerd is er geen sprake van onveiligheid en is de kans op pesten en gepest worden klein. Uit onderzoek blijkt dat pesten ontstaat in onveilige situaties. Deze bieden de pester(s) de mogelijkheid om een slachtoffer te kiezen, een groep te conformeren en de pester (collectief) te pakken. Een veilige omgeving beperkt de kans op en mogelijkheid om te pesten.

Van 'pesten' is sprake wanneer het plagen, dat een pedagogische waarde heeft, nadelige gevolgen heeft voor degene die het ondergaat. Degene die het ondergaat bepaalt dus of er sprake is van pesten. Wat door de een als ongewenst gedrag wordt ervaren, kan door de ander als onbeholpen, onbelangrijk gedrag worden ervaren. Wat voor de een een grapje of plagerijtje is, kan door de ander als enorm vervelend of kwetsend worden ervaren. Wat misschien niet persoonlijk is bedoeld, kan iemand direct raken. In bijlage 5 worden handvatten gegeven hoe hiermee om te gaan. Voorbeeld van pestgedrag:

- woorden: o.a. belachelijk maken, schelden, ongewenste app sturen of verspreiden;
- lichamelijk: o.a. schoppen, duwen of slaan;
- achtervolgen: o.a. opjagen, klemzetten of -rijden, opsluiten;
- uitsluiten: o.a. negeren of uitsluiten bij groepsopdrachten;
- stelen of vernielingen van bezittingen: o.a. afpakken van schoolspullen, banden lek prikken;
- afpersing: o.a. dwingen om geld of spullen af te geven/stelen, vernielen of afpersen;
- digitaal pesten: o.a. pesten via sociale media (zie bijlage 5).

Partijen bij het pestprobleem

Bij pesten zijn (meestal) 3 partijen betrokken: de gepeste leerling(en), de pestende leerling(en) en de meeloper(s).

De gepeste leerling(en)

Sommige leerlingen hebben een grotere kans om gepest te worden dan anderen. Dat kan komen door uiterlijke kenmerken, maar het heeft vaker te maken met vertoond gedrag, de wijze waarop gevoelens worden beleefd en de manier waarop dat geuit wordt. Uit onderzoek blijkt dat leerlingen gepest worden in situaties waarin pesters de kans krijgen om een slachtoffer te kiezen. Er is dan sprake van een onveilige situatie, waarbinnen een pester zich kan manifesteren. Leerlingen die gepest worden doen vaak andere dingen dan de meeste leeftijdgenoten in hun omgeving. Ze zijn goed in bepaalde vakgebieden of juist niet. Er zijn helaas aanleidingen genoeg om door anderen gepest te worden mits de pesters daar de kans voor krijgen van hun omgeving.

De pestende leerling(en)

Pesters maken zichzelf groter door de ander te kleineren. Zij creëren vaak een groep, ter versterking van hun eigen positie. Wat soms begint als grap, groeit uit tot iets wat zij niet meer onder controle hebben. Het komt echter ook vaak voor dat de pester zelf een onveilige situatie ervaart, wat vervolgens aanleiding wordt voor een roep om aandacht of een roep om erkenning. In dit laatste geval vindt de kwetsbare pester schijnveiligheid in de groep, ten koste van een ander.

Meisjes pesten over het algemeen anders dan jongens. Zij pesten minder openlijk dan jongens en op een subtielere manier, waarbij uitdaging van het gezag niet echt aan de orde is. Ze pesten meer met woorden, maken geniepige opmerkingen of sluiten andere leerlingen buiten. Meisjes opereren minder individueel en meer als groep: 'je hoort erbij of niet'. Fysiek geweld komt bij deze groep pesters veel minder voor. Jongens pesten vaker door middel van fysiek geweld.

De meelopers

Pesten gebeurt vaak in het geheim maar kan ook openlijk plaatsvinden. Wanneer het in het geheim plaatsvindt, kan er sprake zijn van een 1 tegen 1 situatie. In zo'n geval kan het desondanks toch zijn dat er iemand of enkelen 'weten' van de (voorgenomen) pesterij. Bij een openlijke situatie is het vaak zo dat dit door (een) andere(n) gezien of opgemerkt wordt. Deze 'omstanders' die in een geval van pesten wel kennis hebben van maar niet ingrijpen noemen we meelopers.

Deel 2 - aanpak

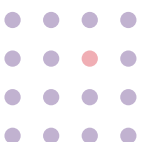
Pesten en pestgedrag ziet het Liemers College als onacceptabel, grensoverschrijdend gedrag. Medewerkers, leerlingen en ouders hebben een gezamenlijke inspanningsverplichting om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken. Het Liemers College bevordert een veilig pedagogisch klimaat door de samenwerking te zoeken met o.a. de gemeente. Onderwijsgevend personeel en onderwijsondersteunend personeel moeten kennis hebben van en alert zijn op pestgedrag in algemene zin. Indien pestgedrag optreedt, moeten zij duidelijk stelling en actie ondernemen tegen dit gedrag. De personeelsleden en leerlingen hebben ten opzichte van elkaar de plicht te zorgen voor een goed leef- en werkklimaat. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen (weer) optreedt, voert de school de uitgewerkte protocollaire procedure uit. Zie stappenplan bij pestgedrag.

Dit pestprotocol wordt door het hele team en de oudervertegenwoordiging onderschreven en ook alle ouders ter inzage aangeboden via de website. Het Liemers College wil voor alle kinderen die de school bezoeken een veilige school zijn. Dit betekent dat de school expliciet stelling neemt tegen pestgedrag en concrete maatregelen voorstelt bij voorkomend pestgedrag.

De aanpak van pesten bestaat uit preventieve maatregelen en een stappenplan bij pestgedrag.

Preventieve aanpak

1. Het Liemers College bevordert een veilig pedagogisch klimaat door beleid te maken op de bevordering van een veilig leer- en leefklimaat.
2. Alle medewerkers van het Liemers College verbinden zich aan de in het beleid beschreven aanpak en zien actief toe op de naleving van schoolregels.
3. Alle medewerkers van het Liemers College zijn zich bewust van hun rol en tonen voorbeeldgedrag door op een respectvolle manier met elkaar om te gaan, ruzies uit te spreken en duidelijk stelling te nemen tegen ongewenst gedrag.
4. Mentoren sturen actief op gewenst gedrag en een gezamenlijke zorg voor een positief en veilig leerklimaat. Dit wordt in de eerste week van het nieuwe schooljaar in het mentoruur gestart en door het schooljaar heen in de mentoruren nader uitgewerkt en geborgd.
5. Mentoren doen regelmatig indien nodig verslag in het docententeam en houden hun collega's op de hoogte van de ontwikkelingen binnen de aan hen toegewezen groep leerlingen.
6. Het Liemers College en de gemeente Zevenaar participeren in een samenwerkingsagenda voor een veilig en zorgzaam schoolklimaat.

7. Het Liemers College heeft een vertrouwensdocent. Wanneer een leerling gepest wordt of wanneer een leerling pesten wil melden kan deze terecht bij de vertrouwensdocent. Let wel: Vertrouwen is niet hetzelfde als geheimhouden; er is indien terugkoppeling naar het team en/of ondersteuning (TEO).

In de eerste week van het nieuwe schooljaar is voor elke mentor met zijn/haar klas een mentoruur gepland waarin naast een (hernieuwde) kennismaking schoolregels worden onderwezen. De mentor bespreekt de wenselijke omgangsregels en het kader waarbinnen men vrij is eigen keuzes te maken. De mentor bespreekt ook de grenzen en maakt daarbij duidelijk welke consequenties volgen op grensoverschrijdend gedrag. Doel van deze bijeenkomst is het gezamenlijk afstemmen op wat wenselijk, toelaatbaar en ontoelaatbaar gedrag is. De bijeenkomst sluit af met een 'klascontract' waarin zowel mentor als leerlingen hun commitment geven in de gezamenlijke zorg voor een positief en veilig leerklimaat.

Stappenplan bij pestgedrag

Indien bij het signaleren van een pestprobleem de leerling het niet aan de mentor durft te vertellen, kan de leerling naar een medewerker van eigen keuze of een vertrouwensdocent gaan. In overleg met de gepeste leerling koppelt de medewerker het probleem vervolgens terug naar de mentor en/of TEO. Vertrouwen is niet hetzelfde als geheimhouding, er is indien nodig altijd terugkoppeling. Zorgvuldig omgaan met het in vertrouwen vertelde, moet bij deze terugkoppeling zijn gewaarborgd.

Formulieren en procedures leiden op zichzelf niet tot het verdwijnen van ongewenst gedrag. Wel is het belangrijk om in zaken als pestgedrag duidelijk te maken hoe het verloop van een casus wordt behandeld, want er is veel tijd mee gemoeid en er zijn ook vele betrokkenen. Onderstaand gedeelte geeft concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

Het is belangrijk dat alle medewerkers van de school de leerlingen die gepest worden serieus nemen en aan hen een luisterend oor bieden. Neem als medewerker duidelijk stelling tegen pestgedrag. Geef de leerling die gepest wordt een duidelijk perspectief en laat hem/haar weten dat het probleem serieus aangepakt wordt. De leerling die gepest wordt moet betrokken worden in het traject dat gevolgd gaat worden: uitgelegd wordt welke stappen er genomen zullen worden.

Mogelijke stappen bij pestgedrag

1. Indien er sprake is van incidenten betreffende pestgedrag wordt dat met de betrokken leerling(en) besproken door de mentor van de leerling(en). Dit gesprek staat niet op zichzelf maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken (follow-up). Van elk gesprek en gemaakte afspraak worden aantekeningen gemaakt in het leerlingdossier van zowel de pestende als de gepeste leerling.
2. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden, in overleg met de teamleider, de ouders van de pester, in het bijzijn van de pester, in een gesprek op school, door de mentor op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen. Aan het eind van dit gesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en vastgelegd.
3. Bij herhaald pestgedrag volgt een gesprek van de teamleider met ouders en pester. De onderwijsdirecteur wordt op de hoogte gebracht. Er worden afspraken gemaakt over het gewenste gedrag van de pestende leerling en deze worden vastgelegd. Indien de pestende leerling zich niet houdt aan deze afspraken worden mogelijke sancties besproken. Het kan hierbij gaan om: andere schooltijden, wel of niet verblijven op bepaalde plaatsen in en buiten de school, schoolfeesten, bewegingsonderwijs, excursies en werkweken. Gedacht kan worden aan uitsluiting van vooral de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag. Indien nodig/wenselijk wordt TEO betrokken om in het plan van aanpak mee te denken. Tevens wordt er melding bij de externe vertrouwenspersoon gedaan.
4. Indien na het inwerkingstellen van het plan van aanpak het pestgedrag van de pester blijft bestaan, en/of de ouders van de leerling werken niet of onvoldoende mee om het probleem aan te pakken, worden in overleg met de onderwijsdirecteur, passende maatregelen genomen om een veilig schoolklimaat te kunnen waarborgen. Te denken valt aan buitenlesplaatsing of schorsing.
5. Indien het pestgedrag blijft bestaan kan de onderwijsdirecteur als uiterste maatregel de verwijderingsprocedure in gang zetten. Indien de verwijderingsprocedure in werking treedt, zal hiervan melding worden gemaakt bij het College van Bestuur van Quadraam, leerplicht en de onderwijsinspectie.

Bovenstaande stappen staan in het stappenplan in bijlage 1 van deze notitie schematisch weergegeven. Dit is een algemene richtlijn. Er wordt altijd geanticipeerd op de individuele situatie. Dit houdt in, dat de locatiedirectie zich het recht voorbehoudt om in het belang van betrokkenen onderdelen van dit stappenplan te herhalen of over te slaan.

Hulp aan de gepeste leerling

De begeleiding van de gepeste leerling is van groot belang. De behoeften van de leerling moeten in kaart gebracht worden. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen is het verwerken van de gebeurtenissen van belang. Dit gebeurt door achter-eenvolgens:

- Gesprekken met een vertrouwensdocent of een lid van TEO. In deze gesprekken wordt samen met de leerling en eventueel ouders het stappenplan geëvalueerd. Er is in de gesprekken aandacht voor de ontwikkeling van de leerlingen en het verwerken van de gebeurtenissen.
- Mochten de vertrouwensdocent of het lid van TEO ervaren dat de situatie zodanig ernstig is dat professionele externe zorg nodig is, dan wordt dit aan de gepeste leerling en ouders geadviseerd.

De zwijgende middengroep is van groot belang in de aanpak van het probleem. Als deze groep eenmaal in beweging is gebracht, hebben leerlingen die pesten veel minder te vertellen. Deze middengroep is eenvoudig te mobiliseren, niet alleen door de mentor, eventueel in samenwerking met de ouders.

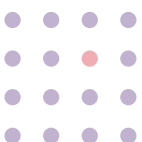
De mentor besteedt (opnieuw) aandacht aan de algemene afspraken en regels over pesten en de regels van het pestprotocol. Het organiseren van een klassengesprek of andere activiteiten met als doel de veiligheid in de klas te herstellen kan een goed hulpmiddel zijn. Dit gebeurt niet op basis van het individuele geval maar moet een algemeen karakter hebben.

In bijlage 3 is informatie opgenomen over wat ouders/verzorgers zelf kunnen doen wanneer hun kind gepest wordt. Er zijn allerlei instanties die zich met pesten en andere vormen van ongewenst gedrag bezighouden, zowel in de vorm van voorlichting en preventie als in de vorm van hulpverlening. Een overzicht hiervan staat in bijlage 2.

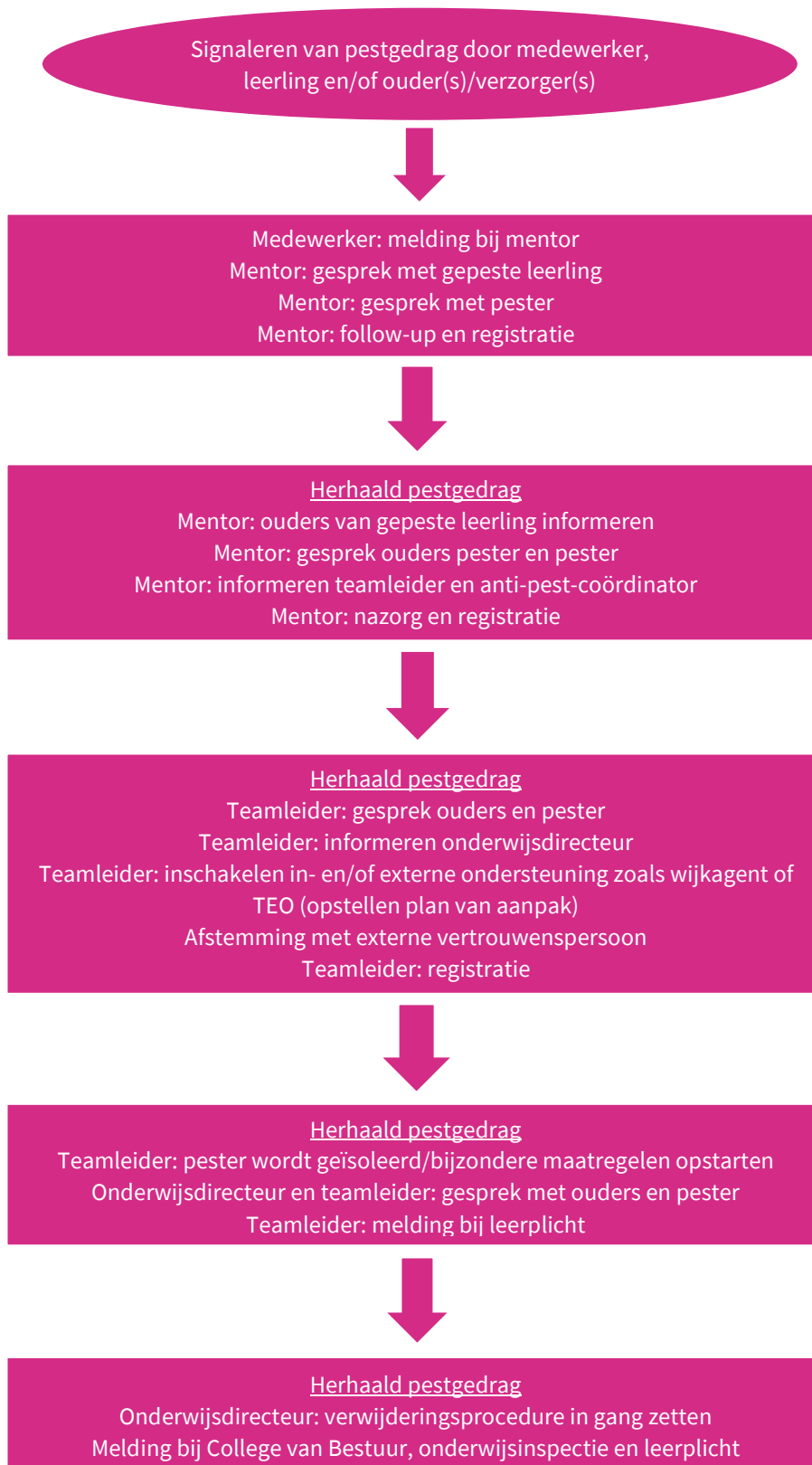
Hulp aan de pestende leerling

Ook de pestende leerling is mogelijk gebaat bij begeleiding vanuit TEO. Met de pestende leerling kunnen bijvoorbeeld een aantal probleemoplossende gesprekken worden gevoerd, waarbij getracht wordt om de oorzaak van het pesten te achterhalen en gedragsalternatieven te ontwikkelen. Indien nodig kan de leerling in overleg met ouders naar externe ondersteuning worden doorverwezen. Ook in deze aanpak is het van belang dat ouders en school actief om de leerling staan. Goede afstemming, concrete afspraken en evaluatie op het proces zijn van groot belang en vragen van alle betrokkenen commitment en inzet.

In bijlage 3 is informatie opgenomen over wat ouders/verzorgers zelf kunnen doen wanneer hun kind pestgedrag vertoont.

Bijlage 1 - stappenplan bij pestgedrag

Bijlage 2 - overzicht van instanties die zich bezighouden met pesten en andere vormen van ongewenst gedrag

Binnen de school

Quadraam, waartoe onze school behoort, kent een systeem van anti-pestcoördinator, interne contactpersonen en een externe contactpersoon die op kunnen treden in situaties van ongewenst gedrag zoals pesten, discriminatie, agressie, seksuele intimidatie en geweld. Zij kunnen worden ingeschakeld als de leerling het gevoel heeft dat hij niet op de juiste wijze door de mentor, leerlingbegeleider of teamleider wordt geholpen of als hij het gevoel heeft dat hij niemand anders meer kan vertrouwen.

Ouders en leerlingen kunnen bij de anti-pest coördinator terecht wanneer zij vermoeden dat de stappen bij pestgedrag niet voldoende zijn doorlopen. Ouders kunnen terecht bij de in- en externe contactpersoon wanneer zij of de leerling gediscrimineerd wordt of er sprake is van seksuele intimidatie of geweld. De rol van de in- en externe contactpersoon wordt nader toegelicht in het veiligheidsplan.

Hieronder volgen de vertrouwensdocenten binnen het Liemers College per locatie:

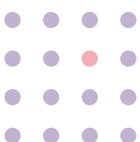
- locatie Heerenmäten: Sylvia van Amerongen, Wendy Mol;
- locatie Zonegge: Paul Buser, Marjolein Spruijt;
- locatie Didam: Ellen Wemmers, Martijn Heuvelmans;
- locatie Landeweer: Nick Vermeulen, Esmee Thuis.

De interne contactpersoon binnen het Liemers College is Pam Hessels.

Buiten de school

Externe contactpersoon Quadraam: Nicole Broekhuis (06-45093755).

De gemeentes hebben allen ook een sociaal team. De gegevens van de contactpersonen zijn bij TEO op te vragen.

Bijlage 3 - informatie voor ouders/verzorgers van gepeste en pestende leerlingen

Wat kunnen signalen van pesten zijn?

- niet meer naar school willen;
- niets meer over school vertellen;
- nooit meer andere kinderen mee naar huis nemen of niet meer bij anderen gevraagd worden;
- slechtere resultaten op school dan vroeger;
- vaak dingen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen;
- vaak hoofdpijn of buikpijn hebben;
- blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen;
- niet willen gaan slapen, vaker wakker worden, nachtmerries hebben of bedplassen;
- de verjaardag niet willen vieren;
- niet buiten willen spelen;
- niet alleen een boodschap durven doen;
- niet meer naar een club willen/durven gaan;
- bepaalde kleren niet meer aan willen;
- thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn;
- zelf blessures creëren om niet naar school te hoeven.

Wat kunt u als ouder/verzorger zelf doen?

- Neem uw kind serieus en zeg dat u met anderen gaat proberen het pesten te stoppen.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de mentor bespreken.
- Praat erover met uw kind of vraag uw kind op te schrijven wat het heeft meegemaakt.
- Probeer uw kind uit te leggen waarom kinderen pesten.
- Samen praten over pesten kan ook via een boek of film over het onderwerp.
- Vertel dat volwassen vaak niets doen omdat ze niet zien dat er gepest wordt of omdat ze niet weten hoe het probleem moet worden opgelost.
- Waarschuw uw kind dat het pesten niet meteen ophoudt als er beter op wordt gelet.
- Pesten is soms een gewoonte geworden, die moeilijk af te leren is.
- Houd het onderwerp bespreekbaar, informeer regelmatig hoe het gaat.
- Als u er van uw kind met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef achtergrondinformatie en maak duidelijk dat de school het zorgvuldig zal aanpakken. Voordat u dit belooft, is het raadzaam te vragen wat de school doet.
- Beloon uw kind en help het zijn/haar zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team)sport.
- Houd de communicatie open, blijf in gesprek met uw kind. Doe dat niet met een negatieve insteek, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld: 'wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?'.
• Houd regelmatig en intensief contact met de mentor van uw kind.

- Als uw kind echt lijdt onder het pesten en dat ten koste gaat van het zelfvertrouwen, kan hulp van een deskundige nodig zijn. De kan individueel of mogelijk in een sociale vaardigheidstraining.
- Houd het niet stil, maar onderneem actie!
- Op www.meldknop.nl is het mogelijk berichten en dergelijke van sociale media te laten verwijderen.
- Op www.pestent.nl is allerlei informatie te vinden over pesten.

Informatie voor ouders/verzorgers van pestende leerlingen

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind kan in de verleiding komen te gaan pesten.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak en aanleiding van het pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het gedrag anderen doet.
- Besteed aandacht aan uw kind, door te laten merken dat u veel waarde hecht aan wat voor hem/haar belangrijk is. En door te laten merken dat u het belangrijk vindt dat het zich niet rot voelt.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Zoek samen met uw kind informatie op over pesten.
- Houd de communicatie open, blijf in gesprek met uw kind. Geef adviezen over andere manieren om met elkaar om te gaan.
- Houd regelmatig en intensief contact met de mentor van uw kind.

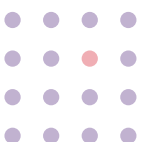
Er zijn mogelijkheden om uw kind aan een sociale vaardigheidstraining te laten meedoen. Informatie hierover is op te vragen bij de mentor.

Bijlage 4 - regels vanuit het pestprotocol voor de leerlingen

De belangrijkste regel van het pesten luidt: word je gepest, praat er thuis en op school over. De regels vanuit het pestprotocol voor de leerlingen zijn:

- We hebben respect voor elkaar.
- We beoordelen elkaar niet op uiterlijk, culturele afkomst of seksuele geaardheid.
- We houden rekening met elkaar door elkaar niet buiten te sluiten.
- Lachen doe je met elkaar, niet om elkaar.
- Luister naar wat een ander te zeggen heeft.
- Noem elkaar bij de naam.
- Roddel niet over elkaar, ook niet via sms, email of social media.
- Zit niet aan elkaar en gebruik geen spullen van een ander zonder toestemming.
- Als 'plagerijtjes' niet leuk meer zijn, geef je een duidelijk signaal af. Als het signaal stoppen wordt gegeven, stop je met plagen.
- Vertel een mentor/leraar wanneer je zelf of iemand anders gepest wordt. Dit is geen klikken of verraden!
- Als je gepest wordt, praat er dan thuis of op school over. Je moet het niet geheimhouden.
- We helpen anderen, wanneer zij de afspraken vergeten.
- De afspraken gelden op school en daarbuiten.

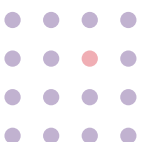
Bijlage 5 - digitaal pesten

De volgende algemene tips rondom internetgebruik kunnen zowel op school als thuis met kinderen worden besproken.

- Kijk uit met het geven van je adres en (mobiele) telefoonnummer, maar ook foto's van jezelf en familie. Je weet niet wat anderen daarmee doen.
- Geef nooit zomaar je paswoord, pincode of paspoortnummer aan instellingen of personen die je via internet kent.
- Vraag je ouders om toestemming op het internet gevraagd wordt een registratie-formulier in te vullen.
- Laat geen onbekenden toe in je contactenlijst van sociale media.
- Onthoud dat je op internet nooit zeker weet met wie je te maken hebt.
- Maak geen afspraken met mensen waarvan je niet weet wie het is of niet goed kent.
- Als je wel wilt afspreken met iemand die je via internet kent, doe dat dan op een plek waar veel mensen zijn en neem iemand mee die je kent. Laat je ouders weten waar je bent!
- Je anders voordoen dan je bent kan grappig zijn, maar ook gevaarlijk. Ook degene met wie je chat kan anders zijn dan hoe hij of zij zich voordoet.
- Let op met webcams en laat je niets wijsmaken. Foto's en filmpjes zijn snel doorgestuurd en zwerven dan rond op het internet. Dit kun je niet meer terugdraaien.
- Meld vervelende sites bij de volgende meldpunten:
 - www.meldpunt.nl;
 - www.meldpunt.org.
- Wees je ervan bewust dat woorden via een app of chat anders over kunnen komen bij de ander dan wanneer je ze in het 'echt' zou zeggen. Als je belangrijke dingen te bespreken hebt, wacht er dan mee tot je de ander weer ziet of bel hem of haar op.
- Ga niet schelden via een app of chat; woorden komen hard aan als je ze leest en je kunt niet zien hoe de ander reageert. Zeg geen dingen die je ook niet in het 'echt' zou zeggen.

De volgende tips zijn er voor kinderen die digitaal gepest worden:

- Praat erover met iemand die je vertrouwt.
- Je kunt het beste niet reageren op haatmailtjes of andere digitale pesterij. Pest nooit terug.
- Blokkeer degene die jou pest direct of verwijder hem/haar als contact in je lijst.
- Verzamel bewijsmateriaal. Als het pesten nare vormen aanneemt (stalken) en je wil een klacht indienen bij de lokale politie is het van belang dat je bewijsmateriaal hebt.

De volgende handvatten zijn er voor ouders/verzorgers van kinderen die digitaal gepest worden:

- bied steun en luister naar het verhaal;
- onderneem meteen actie. Websites die hierbij geraadpleegd kunnen worden zijn:
 - www.meldknop.nl
 - www.kenjekracht.info
 - www.stoppestennu.nl
 - www.mediawijsheid.nl
- overleg met school.

Bijlage 6 - toestemmingsformulieren medisch handelen

Toestemmingsformulier

(Eventueel als bijlage bij het inschrijfformulier van de school te gebruiken)

Het kan voorkomen dat je gezond naar school gaat en tijdens de schooluren ziek wordt, je verwondt, door een insect wordt geprikt of iets dergelijks. Als deze situatie zich voordoet, moet de school een zorgvuldige afweging maken of je baat hebt bij een 'eenvoudige' pijnstiller of dat een arts geconsulteerd moet worden. Dit formulier kan daarbij helpen. Bij onduidelijkheid zullen wij als school contact met je ouder(s)/verzorger(s) opnemen.

Als je met het bovenstaande akkoord bent, wil je dan samen met je ouder(s)/verzorger(s) dit formulier invullen?

De ondergetekenden (leerling en ouder(s)/verzorger(s)) gaan akkoord met de bovengenoemde handelwijze ten behoeve van:

Naam (leerling):
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en woonplaats:
Naam ouder(s)/verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:
Naam huisarts:
Telefoon:
Naam te waarschuwen persoon als ouder(s)/verzorger(s) niet te bereiken zijn:
Telefoon thuis:
Telefoon werk:

Handtekening leerling:

Handtekening ouder(s)/verzorger(s)

Ik ben overgevoelig voor de volgende zaken:

Medicijnen

Naam:

Ontsmettingsmiddelen

Naam:

Smeersels tegen bijvoorbeeld insectenbeten

Naam:

Pleisters

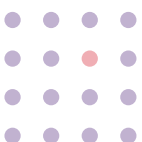
Naam/soort:

Overig

Naam/soort:

Ruimte voor zaken die hierboven niet zijn genoemd

*Een vriendelijk verzoek om eventuele veranderingen z.s.m. aan de mentor/coach door te geven.
Het is zeer belangrijk dat deze gegevens actueel zijn.*

Toestemmingsformulier

Voor het toedienen van de hieronder omschreven medicijnen aan:

Naam (leerling):
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en woonplaats:

Naam ouder(s)/verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:

Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:

De medicijnen zijn nodig voor de onderstaande ziekte(s):

De naam van de medicijnen:

De medicijnen dienen dagelijks te worden toegediend op de onderstaande tijden:

_____uur_____uur
_____uur_____uur

De medicijnen mogen alleen in de volgende situatie(s) worden toegediend:

Dosering van de medicijnen:

Wijze van toediening:

Wijze van bewaren:

Wijze van toediening:

Controle op vervaldatum door (naam + functie):

De ondergetekenden (leerling en ouder(s)/verzorger(s)), geven hiermee aan de school c.q. het hieronder genoemde schoolpersoneelslid dat daarvoor een medicijninstructie heeft gehad, toestemming voor het toedienen van de bovengenoemde medicijnen:

Naam leerling:
Naam ouder/verzorger:
Plaats:
Datum:

Handtekening leerling:

Handtekening ouder(s)/verzorger(s)

Medicijninstructie

Er is instructie gegeven over het toedienen van de medicijnen:

op (datum):

door (naam):

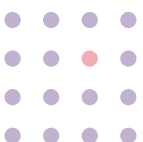
functie:

van (instelling):

aan:

functie(s):

van (naam en plaats school):

Toestemmingsformulier

Voor uitvoering van de zogenaamde 'medische handeling' op school bij:

Naam (leerling):
Geboortedatum:
Adres:
Postcode en woonplaats:

Naam ouder(s)/verzorger(s):
Telefoon thuis:
Telefoon werk:

Naam huisarts:
Telefoon:
Naam specialist:
Telefoon:

Naam contactpersoon ziekenhuis of anders:
Telefoon:

Beschrijving van de ziekte waarvoor de 'medische handeling' op school nodig is:

Beschrijving van de uit te voeren medische handeling:

De medische handeling moet dagelijks op de onderstaande tijden worden uitgevoerd:

_____uur _____uur
_____uur _____uur

De medische handeling mag alleen worden uitgevoerd in de volgende situatie:

De manier waarop de medische handeling moet worden uitgevoerd:

Ruimte voor extra opmerkingen:

Bekwaamheidsverklaring aanwezig: ja/nee

Instructie van de medische handeling en controle op de juiste uitvoering is gegeven op _____ (datum).

Door:

Functie:

Van (instelling):

Handtekening leerling:

Handtekening ouder(s)/verzorger(s)

Datum: _____

Datum: _____

Plaats: _____

Plaats: _____

Bekwaamheidsverklaring

Ondergetekende, bevoegd tot het uitvoeren van de hieronder beschreven handeling

verklaart dat

Naam werknemer:
Functie:
Werkzaam aan/bij:

na instructie door ondergetekende in staat is om de bovengenoemde handeling bekwaam uit te voeren. De handeling moet worden uitgevoerd t.b.v.:

Naam leerling:
Geboortedatum:

Het uitvoeren van bovengenoemde handeling is voor de leerling noodzakelijk wegens:

Bovengenoemde handeling mag alleen worden uitgevoerd op de tijdstippen waarop de leerling op school aanwezig is. Bovengenoemde handeling moet worden uitgevoerd gedurende de periode:

Ondergetekende:

Functie:

Werkzaam aan/bij:

Plaats:

Datum:

Handtekening:

Bijlage B - verwijzingen naar belangrijke protocollen, regelingen en formulieren m.b.t. veiligheid

- [schorsing en verwijdering als orde maatregel](#)
- [overige regelingen binnen Quadraam](#)
- [getekend exemplaar Convenant schoolveiligheid](#)
- [format brief toegangsverbod](#)

